

MLADÍKA

LEDINSKA ČESTITKA 2015

Pravkar sem se iz obdobja, ko imam občutek, da imam vse pod kontrolo, prekucnila v obdobje, ki je mешanica zmede, panike, polnih urnikov z napačno razporeditvijo časa in poskusov, da bi vse to spravila v red.

Mogoče sem januar 2016 vzela samo kot poizkusno obdobje, februarja pa začnem zares. Zimski meseci so zame med bolj mučnimi, temu botruje tudi ogromno število rojstnih dnevov, ki me konec meseca prisilijo, da se odpovem kitajski in mehiški hrani, ki me sicer

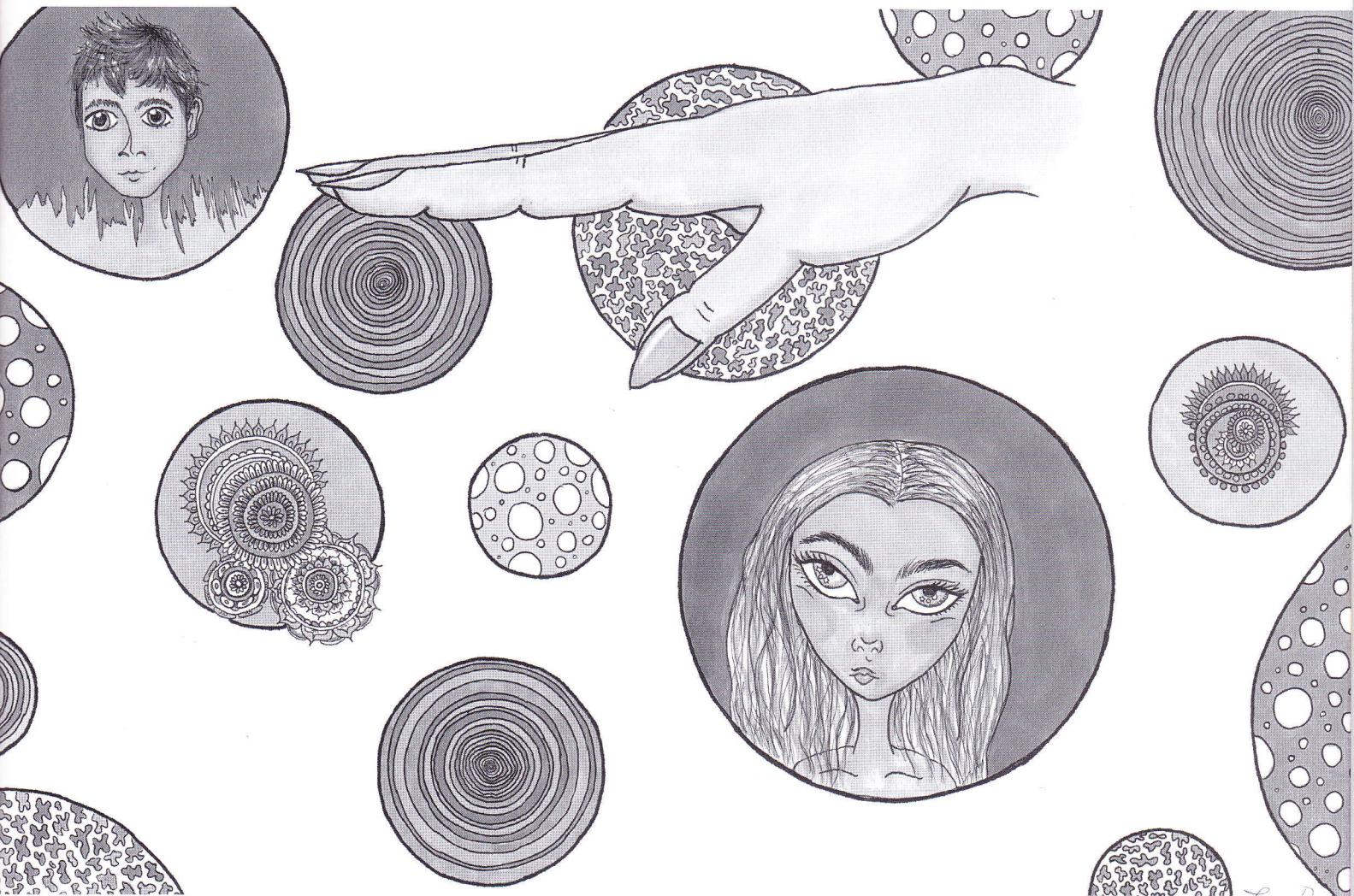
z luhkoto spravi v dobro voljo. V vsej tej zmedi sem ugotovila, da ni nikoli prekmalu, da bi razmišljali o tem, kam nas bo pot vodila, o tehtanju možnosti, ki jih imamo, o spoznavanju prave smeri zase. Zato vam ne bo škodilo, če tudi prvi in drugi letniki preberete članek o izbiri prave fakultete. Moja slabša (vse pogosteje boljša) polovica me sicer konstantno opominja, da pot naprej ni samo fakulteta, da imamo odprte povsem različne poti, in tokrat se moram z njim strinjati. Začetek leta je čas, ki je še precej oddaljen od dolgega odmora, zato je sedaj, ko ste v akciji, dobro razmišljati, v kaj vse bi se lahko spustili, da obogatite sebe kot osebnost in morda celo svoj življenjepis.

Jaz pa sem v tem globokem razmišljanju

o poteh življenja spoznala, da moram biti zadovoljna že z majhnimi pravilnimi koraki in se ne preveč obremenjevati s stvarmi, za katere bo, upam, poskrbelo vesolje (op. s tem ne mislim, da mi bo trojko pri matematiki prinesel Jupiter). Naučila sem se, da si ne zadajam na ramena nahrbtnika dolžnosti, odgovornosti in odločitev, ki me bo premagal že na vzponu na Rožnik, ampak si oprtam malo bisago zmerne mere vsega in pride na Triglav. Vaš Triglav je lahko matura, petica pri fiziki ali pa nov rekord v sprintu.

V upanju, da bo zunaj čim prej več stopinj, kot imamo let, vam vsem mahan s Kredarice in vam želim obilo poguma, da se boste lahko na koncu spočili ob Aljaževem stolpu.

Valerija

TIA KRALJ (1. a)

Domžale

PROSTI ČAS, HOBIJI: atletika, košarka

NAJLJUBŠA PROFESORICA: Nina Levstik

NAJLJUBŠI DAN V TEDNU: petek

KAJ TI JE VŠEČ NA FANTIH: rjavilašje, lep nasmeh, lepe oči, da je visok in odkritosrčen

KJE BI BILA V TEM TRENUTKU: v Dominikanski republiki

ASOCIACIJA NA NESKONČNOST: učenje fizike

MISEL PRED SPANJEM: outfit za naslednji dan

NEJC ŠTIFTAR (1. a)

Domžale

PROSTI ČAS, HOBIJI: košarka

NAJLJUBŠI PROFESOR: Tomaž Karče

NAJLJUBŠI DAN V TEDNU: sobota

KAKŠNE PUNCE SO TI VŠEČ: samozavestne, prijazne

KJE BI BIL V TEM TRENUTKU: na plaži na Karibih in se kopal

ASOCIACIJA NA NESKONČNOST: veliko, ogromno

MISEL PRED SPANJEM: na pretekli dan in stvari, ki so se zgodile

»ONLY THOSE
WHO RISK
GOING TOO FAR,
CAN POSSIBLY
FIND OUT HOW
FAR ONE
CAN GO.«

»ČE NAJDEŠ POT
BREZ OVIR, TA
POT NE VODI
NIKAMOR.«

HANA BARŠI PALMIĆ (2. e)

Ljubljana

PROSTI ČAS, HOBIJI: šport, pisanje

NAJLJUBŠA PROFESORICA: Irena Ceklin Bačar

NAJLJUBŠI DAN V TEDNU: sobota

KAKŠNI FANTJE SO TI VŠEČ: pametni, z veliko humorja

KJE BI BILA V TEM TRENUTKU: se kopala v Bohinju

ASOCIACIJA NA NESKONČNOST: neskončne poti

MISEL PRED SPANJEM: fant

MATEVŽ ŠTEPEC (2. c)

Mengeš

PROSTI ČAS, HOBIJI: genski poskusi na grahu

NAJLJUBŠE PROFESORICE: Lea Nemeč, Arjana Marinič, Urša Silc Trček

NAJLJUBŠI DAN V TEDNU: sobota

KAJ TI JE VŠEČ NA PUNCAH: veliko srce

KJE BI BIL V TEM TRENUTKU: doma, v svoji postelji

ASOCIACIJA NA NESKONČNOST: matematična naloga (hvala, prof. Levstek)

MISEL PRED SPANJEM: Megan Fox

»KEEP
SWIMMING,
JUST KEEP
SWIMMING.«
(Dory iz Nema)

»PROGRESS IS
NOT AN ILLUSI-
ON, IT HAPPENS,
BUT IT IS SLOW
AND INVARIABLY
DISAPPOINTING.«

KRISTINA ORAŽEM (3. f)

Trnjava

PROSTI ČAS, HOBIJI: igranje kitare in petje

NAJLJUBŠA PROFESORICA: Blanka Tomac

NAJLJUBŠI DAN V TEDNU: sreda

KAKŠNI FANTJE SO TI VŠEČ: pošteni, delavni in iskreni

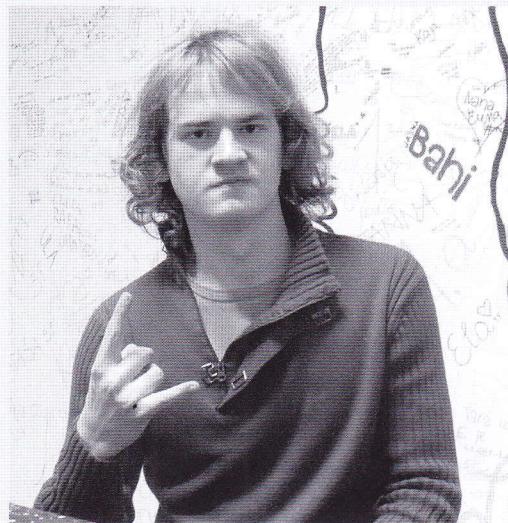
KJE BI BILA V TEM TRENUTKU: na koncertu skupine The Vamps

ASOCIACIJA NA NESKONČNOST: končnost

MISEL PRED SPANJEM: A sem nastavila budilko???

»IGNORIRANJE
TEČNIH LJUDI
JE POL
ZDRAVJA.«

ROK ŠILC (3. e)

Velike Lašče

PROSTI ČAS, HOBIJI: jahanje

NAJLJUBŠI PROFESOR: Tomaž Karče

NAJLJUBŠI DAN V TEDNU: torek

KAKŠNE PUNCE SO TI VŠEČ: iskrene, zabavne

KJE BI BIL V TEM TRENUTKU: doma

ASOCIACIJA NA NESKONČNOST: glasba

MISEL PRED SPANJEM: kitara

»LIFE SUCKS,
NOT DINOSAURS.«
(Miha P. V.)

DINA STANKOVIĆ (4. b)

MARTIN EKAR
FIDERMUC (4. f)

Leskovac

PROSTI ČAS, HOBIJI: branje, pisanje, poslušanje glasbe

NAJLJUBŠA PROFESORJA: Uroš Cotman, Marjetka Kozmus (čeprav me ne uči več)

NAJLJUBŠI DAN V TEDNU: sobota

KAKŠNI FANTJE SO TI VŠEČ: potrpežljivi, pametni, zgovorni, iskreni

KJE BI BILA V TEM TRENUTKU: v Skopju

ASOCIACIJA NA NESKONČNOST: vesolje

MISEL PRED SPANJEM: Kok doug sm čakala na ta trenutek!

Ljubljana

PROSTI ČAS, HOBIJI: pisanje, računalniške igrice, debata

NAJLJUBŠI PROFESOR: Gorazd Jurman

NAJLJUBŠI DAN V TEDNU: sreda

KAKŠNE PUNCE SO TI VŠEČ: zabavne, razgledane

KJE BI BIL V TEM TRENUTKU: doma

ASOCIACIJA NA NESKONČNOST: matematika

MISEL PRED SPANJEM: razmišljanje o naslednjem dnevnu

»SURROUND
YOURSELF WITH
PEOPLE WHO ARE
MORE EXCITED
ABOUT YOUR
BIRTHDAY THEN
YOU ARE.«

»DO. OR DO
NOT. THERE
IS NO TRY.«
(Yoda)

Kaj? obisk Beneškega bienala**Kdaj? 10. september 2015****Kje? naokrog po Benetkah**

Ekskurzija za ljubitelje sodobne umetnosti in romantične! Beneški bienale, najbolj znana razstava sodobne umetnosti na svetu, je potekal dveh lokacijah. Predstavilo se je kar 136 umetnikov iz 89 držav. Ker pa razstavljeni umetnični deli niso bili vsem najbolj razumljivi, smo se razdelili v dve skupini: prva se je poglavljala v umetniški svet bienala, druga pa si je privočila potezanje po ozkih beneških ulicah in se o Benetkah celo nekaj malega naučila ter seveda popotkala vsak centimeter mesta. (Nika Grošelj)

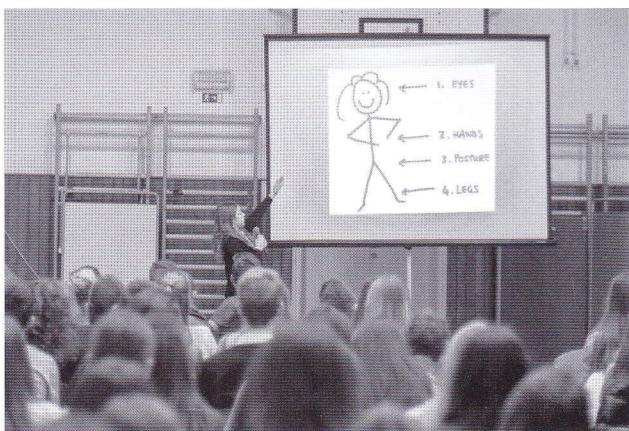
Kaj? Ledinska čestitka 2015**Kdaj? 24. december 2015****Kje? velika telovadnica**

Čas res hitro beži, zdi se, kot da bi bilo včeraj, ko smo ponovno sedli v šolske klopi. A tukaj je že novo leto, v katerega pravi ledinec zagotovo ne vstopi, ne da bi si ogledal tradicionalne Ledinske čestitke, ki na šoli poteka vsako leto pred novoletnimi počitnicami. Letos sta nas skozi prireditev popeljala dijak Matevž Štepec in profesorica Bojana Petrin. Nastopili so izbrani razredi, ki so na zabavne načine pričarali nasmeh na ustnicah gledalcev. Seveda so svoje točke Ledinski čestitki dodali tudi eni in edini ledinski profesorji, ki so smeh izvabili iz še tako črnogledega dijaka. Letošnje presenečenje je bila predstavitev ledinske dijaške in profesorske mode, na koncu pa so odplesali tradicionalen profesorski ples, za katerega so poželi bučen aplavz. Vajeni smo, da se s plesom profesorjev Ledinska čestitka konča, ampak ne tokrat. Tokrat nas je čakalo presenečenje ... Konec Ledinske čestitke je obeležila ledinska glasbena skupina On/Off, ki nas je v ritmih rock glasbe popeljala novemu letu naproti. Fotografije pa si oglejte na platnicah Mladike. (Nina Oražem)

Kaj? projektni dnevi**Kdaj? 26. do 28. januar 2016****Kje? mala in velika telovadnica**

Novo leto, novi projektni dnevi! Drugi letniki smo predstavili po dve najboljši seminarski nalogi iz vsakega razreda. Najzanimivejše teme so bile: droge in kriminal v Latinski Ameriki, telesna govorica moškega in ženske, poraba energije pri hoji, umetnost prometnih zastojev, najdražje slike in kipi, animeji in mange. Med posameznimi govorci nas je zabaval voditelj profesor Cotman. Čeprav smo si dolgo dopoldne sedena in poslušanja predstavljali kot trpljenje, pa sploh ni bilo slabo. Predstavitve so bile zanimive, tudi mentorji seminarskih nalog (profesorji) so bili videti zadovoljni.

Ostali letniki so predstavili razredne projektne naloge. Zapomnili si bom zabavne predstavitev o prehrani (1. e in 3. c), praznikih (1. a) in Gimnaziji Ledina (3. f). Predstavitve so vodile profesorice Neža Umek Podgornik, Veronika Babič in Tanja Levstek. (Hana Barši Palmič in Mojca Lotrič; foto: Marko Milohnić)

Led cepelin

Tesa Julija Zver

I simply don't trust anyone who doesn't like Led Zeppelin. (Jack White)

»Kaj, kakšen cepelin? A Ledina ma cepelin, al kaj? A ni to en bend, al neki?« Ne, v tem primeru ne govorimo o bendu Led Zeppelin, ampak o raziskovalnem cepelinu. Vendar če bi to bil bend, bi bili njegovi člani Jakob Močilnikar, Nejc Tekavc, Gašper Hribar, Kristjan Ažman, Erazem Kos, Timotej Petrič in Filip Gabrovec. Že kakšno leto sedem fantov iz 3. in 4. g sestavlja pravi cepelin pod okriljem Zavoda 404. Vse se je začelo tako, da so predstavniki zavoda prišli na šolo, jim rekli, da bodo sponzorirali projekt, ki pa ne sme vključevati ničesar, kar bi namigovalo, da izdelujejo orožje (na primer jedrski reaktor), drugače pa so imeli proste roke.

Na tretjem sestanku so se odločili, da bodo naredili cepelin, ker ga je varno spuščati v zaprtih prostorih, saj je pasivno leteča naprava, kot je njegova strokovna oznaka. Na začetku je pri projektu sodelovalo okoli petnajst ljudi, predvsem ker jih je zanimalo, za kaj gre, potem pa se je izbor ožal in ožal, dokler niso ostali samo najbolj zagrizeni.

Ime Led cepelin se da razložiti na dva načina: prvi je očitna referenca na britanski bend, po drugi razlagi pa »Led« stoji za Ledino ali pa led lučke, »cepelin« pa seveda označuje predmet.

In kaj je ta cepelin? Povedano poenostavljeno, je to ogromen bel balon podolgovate oblike s krilci na strani, ki ima motor in sistem za krmljenje, zato ga lahko brezzično premikajo v katero koli smer. Je raziskovalni cepelin, ki snema okolico iz višine, uporablja pa se ga za reklamne namene.

Junija lani so fantje naredili prototip, ki so ga testirali na Prešernovem trgu (zraven makete Ljubljane) in vzbudili veliko zanimanje mimočočih. Sedaj razvijajo bolj izpopolnjeno verzijo, ker so za prototip kupili in napihnili kar balon (vse ostalo so naredili sami), ki pa je sedaj v razsutem stanju. Pri novi različici bodo balon izdelali kar sami. Delo si razdelijo v dve skupini: prva skupina opravlja mehanska dela ter skrbi za obliko cepelina, druga pa se ukvarja z delovanjem in nadzorovanjem motorjev ter s sistemom za krmljenje. Na fante smo zelo ponosni in jim želimo veliko sreče in znanja pri uresničevanju načrta.

Foto: Kristjan Ažman

LED Cepelin

Danes smo uspešno predstavili
#LEDCepelin v prispevku za Tednik! 😊

#Tednik #gimnazijaLedina

#MladiSmoPrihodnost

— with Timo Petrič, Jakob Močilnikar,
Gašper Hribar, Erazem Kos, Nejc
Tekavc, Kristjan Ažman and Filip
Gabrovec

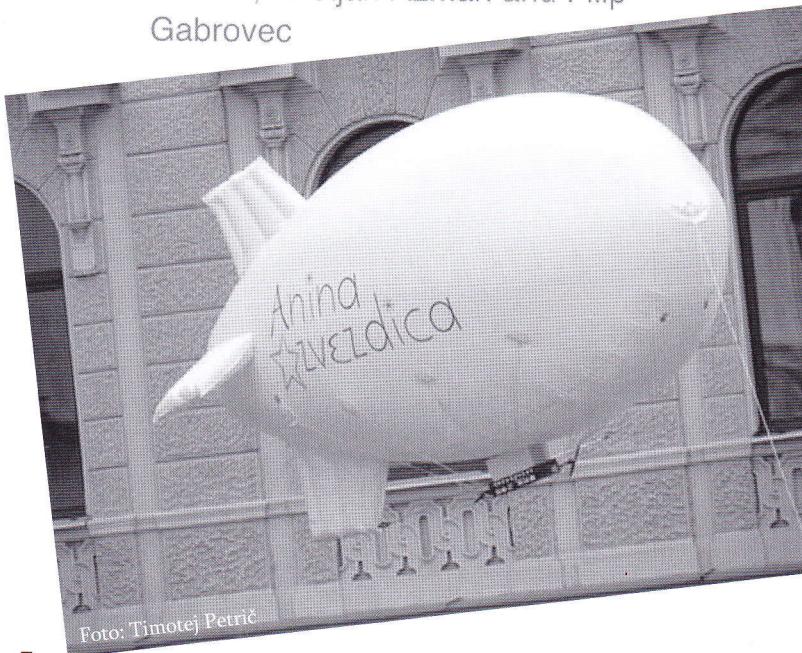

Foto: Timotej Petrič

Zdrava prehrana – epic or fail?

Na vprašanje, kakšna je zdrava prehrana, bi verjetno dobili toliko različnih odgovorov, kolikor ljudi bi vprašali; saj veste: eni prisegajo na vegetarijanstvo, drugi vidijo nevarnost v žitih, tretji živijo skoraj izključno od mesa itd. Že dolgo seveda ne velja več prepričanje: Jej, kar ti je všeč! A včasih se je temu težko izogniti. V tempu vsakodnevnih obveznosti se za našo pozornost borita dve prehranski industriji.

Eno izmed njih vsi poznamo: industrija hitre prehrane. Restavracije s hitro prehrano se širijo z globalizacijo. Rodile so se v zahodnem svetu in nato začele prodirati na vzhod. Danes vsak mladi ve, da hitra prehrana ni zdrava. Narejenih je bilo že na tisoče pregledov, raziskav, anket, napisanih ogromno knjig in posnetih

veliko filmov, ki prikazujejo slabe učinke in posledice prehranjevanja s hitro prehrano. Vendar ima oglaševanje zelo močan vpliv in mladi mu hitro podležemo. Vsi, ki smo rojeni konec 20. ali na začetku 21. stoletja, smo odrasli v družbi, kjer se na primer McDonald's promovira vsak dan in vabi že najmlajše v svoje restavracije. S tem nekateri odrastejo

Peter Prhavc, prof. psihologije
Kaj ste jedli včeraj za zajtrk, kosilo in večerjo?

Zjutraj ne jem, moj zajtrk je v bistvu šolska malica. Kruh in sir se mi zdi. Za kosilo: polnozrnat riž, kitajsko zelje z orehi; za večerjo smuti, črno čokolado, kakšno banano in kruh s sirom.

Se ukvarjate z zdravo prehrano?

Ne posebno. Že 30 let jem isto, ne jem mesa, več pa sadja in zelenjave. Avtomatično jem, ne razmišljam o tem.

Kako se po vašem mnenju prehranjujejo dijaki in profesorji Ledine?

O tem vem zelo malo. Ne posvečam pozornosti temu, kaj profesorji in dijaki jedo v glavnem odmoru.

**Tanja Levstek,
prof. matematike**

Kaj ste jedli včeraj za zajtrk, kosilo in večerjo?

Za zajtrk sadje in čaj, za kosilo zelenjavno juho in solato, za posladek pa še kos torte z belo kavo (smeh), za večerjo pa jogurt.

Se ukvarjate z zdravo prehrano?

Zelo. Ne jem mesa, razen rib. Doma imam vrt, pridelujem svojo zelenjavno, ki je toliko, da lahko govorim o samoskrbi.

Kako se po vašem mnenju prehranjujejo dijaki in profesorji Ledine?

Profesorji so zelo ozaveščeni. Zdi se mi, da so tudi dijaki ozaveščeni bolj, kakor so bili v preteklosti, veliko dijakov misli na to, kaj jedo. Vseeno pa menim, da na odnos dijakov do prehrane najbolj vplivajo njihovi starši oz. kaj jedo doma.

Hana Barši Palmič
Foto: Luka Batič,
Hana Barši Palmič

in velikokrat se zgodi, da je to edina hrana, ki jo poznajo. Roko na srce: njen okus ni slab. Veliko korporacij je plačalo študije, s katerimi so preučevali okus ljudi, in ugotovili so, da je ljudem všeč zelo sladko in zelo slano. In tako se zgodi, da ima tudi solata dodan sladkor. In še nekaj je, kar nas privlači pri hitri prehrani – nizka cena.

In druga stran? Zdrava prehrana je IN!

Obstajajo pa tudi organizacije in podjetja, ki poskušajo prikazati zdravo prehrano kot hrano naše preteklosti in prihodnosti. Vendar vse zdravo ima svojo ceno. Zdravo prehranjevanje je drago in le redki si ga lahko privoščijo. Nekateri se tudi ne znajdejo v poplavi zdravih živil in zdi se jim, da imajo zdrava živila slab okus. Znanstveniki so ugotovili, da so človeški želodci včasih veliko bolje prenašali in prebavljali hrano kakor danes. Z razmahom prehrambne industrije, zgoščevanjem prebivalcev, onesnaževanjem in širjenjem prehranske raznolikosti pa so se začele alergije, pojavili so se ljudje, občutljivi na to, in drugi, ki ne prebavljajo tega; s tem so začele vznikati kot gobe po dežju diete in kar naenkrat so se pojavili ljudje, ki veliko vedo, kako se

**Irena Škulj,
prof. angleščine**

Kaj ste jedli včeraj za zajtrk, kosilo in večerjo?

Za zajtrk koruzni kruh z bio namazom, za kosilo mineštro z zelenjavno z vrtu, za večerjo jogurt.

Se ukvarjate z zdravo prehrano?

Kolikor mi čas dopušča.

Kako se po vašem mnenju prehranjujejo dijaki in profesorji Ledine?

Pogostokrat vidim sadje in oreščke, veliko pa se nas prehranjuje tudi v šolski kuhinji.

je treba prehranjevati.

Vzrok za 90 % »občutljivosti« na določeno hrano naj bi bilo preprosto dejstvo: ljudje smo postali razvajeni. Svoja telesa smo navadili na določeno prehrano, mogoče smo eksperimentirali s stvarmi, ki jih ne poznamo (dietami), ali pa smo si le v glavo vtepli, da naše telo nečesa žal ne more prebaviti. Kljub evoluciji in stalnemu razvoju človeka so še zmeraj snovi, ki jih ne glede na vse moramo uživati za kakovostno življenje in zdravo telo. To so vitamini, minerali, hormoni in maščobe. In če si npr. vegetarijanec, je na tebi tudi rahla dolžnost, da ne le odrežeš vse meso s svojega krožnika, temveč se tudi pozanimaš, katere sestave mase tvoje telo potrebuje, in jih zaužiješ z drugo hrano, ki ni meso.

Videz vara

Poleg tega moramo biti pozorni, kaj je ZARES zdravo in kaj je le videti zdravo. Ker je zdravo življenje nova moda in se je zabavno ukvarjati s tem, kaj damo v svoje telo, so podjetja, ki ne ponujajo zdrave hrane, v tem videla svoj propad. Ker pa ne moreš imeti zdrave hrane brez zdravih sestavin in denarja, so restavracije s hitro prehrano začele proizvajati hrano, ki je le VIDETI zdrava. Še zmeraj pa so videle svoj največji dobiček v mladih. Pri njih le redko obstaja zanimanje, kaj je zdravo in kaj dobro za naše telo. Ne zavedaš se, da ti nekaj škodi, dokler na sebi ne vidiš slabih posledic. Torej kaj zdaj? Zdravo ali hitro? Več denarja ali manj denarja? Kakor pravijo starci ljudje, ni dobro imeti preveč ljubezni, pa tudi premalo ne. Zato je ta svet zgrajen tako, da je vsega po malo najboljše. Nekje vmes torej! Če

ti je pomembno, kaj delaš s svojim telesom, boš vedel, da vsakodnevno prehranje v McDonald'su ali bližnjih pekarnah ni dobro. Ker pa vsakdo nima časa, da se ukvarja le s tem, kaj bo pojedel, kako in kje, se ljudje zatečejo k malenkostim, ki se prodajajo na ulici.

Sama se ukvarjam z zdravo prehrano in s športom, kar je do zdaj dobro vplivalo na moje telo. Vendar zdravo prehranjevanje ne pomeni le pojesti jabolko na dan, temveč je to delo, ki se mu moraš posvetiti. Obstaja zelo dolga pot, ki vodi od »I don't care« do tega, da postaneš guru svojega telesa. Prebrati moraš zanesljive vire, se pogovarjati z ljudmi, brati droben tisk na izdelkih in ves čas paziti, da te ne zavede hrana, ki je le videti zdrava. Torej je res: zdravo prehrano je veliko dela in nihče te ne more soditi, če si se odločil, da enostavno nimaš dovolj potrpljenja za to. A ker tudi pri meni ni prehranjevanje moj edini hobi, sem našla načine, kako z zelo malo dela in časa naredim nekaj dobrega za svoje telo. Zdrav duh v zdravem telesu pa zahteva obvladovanje dveh vrlin: gibanja in prehrane.

Gibaj se!

To ne pomeni: Nujno se ukvarjaj s športom. To pomeni: gibaj se. Namesto vožnje – hodi. Namesto sedeža – pleši. In imej v glavi, da bolj ko se premikaš, bolj se gibajo tvoje mišice in ti spoznavaš svoje telo. Če pa želiš bolj intenzivno skrbeti za zdravo telo, poišči na internetu prispevke, ki predstavljajo vaje, ki jih lahko delaš v fitnesu ali celo doma. Za večino vaj potrebuješ le svoje telo. Vedno imej v mislih, da imamo telo za to, da spoznavamo mišice, vezi, kosti in da ga zdravo treniramo. Vse

to je pač potrebno za dobro počutje.

Pa prehrana?

Ni potrebno hoditi v specializirane trgovine po drage izdelke, saj so danes zdravi izdelki že na policah vsakega supermarketa. Vse, kar je potrebno, je, da bereš, kaj posamezno živilo vsebuje. Bodи pozoren na dodatke, barvila, aditive, konzervante in določene E-je. Niso vsi dodatki slabi! Kateri pa slabo vplivajo na metabolizem in delovanje organov, si lahko prebereš na internetu, denimo na spletni strani ninamvseeno.org.

Naše telo za zdravo in polno delovanje vsak dan potrebuje vse od beljakovin, maščob (lipidov), ogljikovih hidratov, sladkorja, soli, vitaminov do mineralov. Vsak obrok mora vsebovati vsaj tri različna živila, ki sodijo v različne skupine. Tvoje telo dela po urniku. Vsak pa ve, da je težko narediti veliko dela naenkrat. Zato je majhne obroke in večkrat na dan, da si zagotoviš vse potrebna hranila, sočasno pa boš dal svojemu telesu čas, da vsakega izmed obrokov zdravo predela. Zelo dobrodošel si, da me poiščeš na hodniku ali kontaktiraš na fb, če bi rad o zdravem načinu življenja izvedel kaj več. Za nasvet povprašaj kakšnega športnika ali pa naše profesorice športne vzgoje in biologije. Ko boš telo navadil na nov, zdrav ritem, živila pripravljal na zdrav način in se dovolj gibal, se boš počutil bolje. Imel boš več energije, zdrav način življenja pa konec končev pozitivno vpliva tudi na um. Da boš lažje prišel skozi dan v šoli, pa je na naslednji strani nekaj receptov malic, ki jih sama jem vsak teden.

Nika Hočvar,
2. letnik

Kaj si včeraj jedla za zajtrk, kosilo in večerjo?
Zajtrk kos kruha z maslom in marmelado in zeleni čaj, za kosilo pohano meso in pomfri, za večerjo solato.

Se ukvarjaš z zdravo prehrano?

Se. Zvečer poskušam jesti bolj lahko hrano. Jem veliko sadja in zelenjave. Telovadim tudi.

Kako se po tvojem mnenju prehranjujo dijaki in profesorji Ledine?
Dijaki mislim, da nezdravo. Vsak dan jedo izdelke iz pekarne.

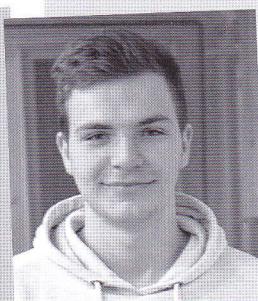
Ajda Novak,
2. letnik

Kaj si včeraj jedla za zajtrk, kosilo in večerjo?
Zajtrk črn čaj, za kosilo grižljaj od sošolcev, za večerjo ... nič.

Se ukvarjaš z zdravo prehrano?

Ne ukvarjam se s tem, zaradi zdravstvenih težav pa ne prebavim vsega. Rada jem pa v kitajski restavraciji.

Kako se po tvojem mnenju prehranjujejo dijaki in profesorji Ledine?
Dijaki večinoma nezdravo, ker poskušamo vsi jesti poceni.

Clirim Ahmetaj,
2. letnik

Kaj si včeraj jedel za zajtrk, kosilo in večerjo?
Zajtrk kruh z nutello, za kosilo pico, za večerjo hrenovko z jajci.

Se ukvarjaš z zdra-

vo prehrano?

Ja, jem več sadja in zelenjave. Ne zahajam preveliko v restavracije s hitro prehrano.

Kako se po tvojem mnenju prehranjujejo dijaki in profesorji Ledine?
Profesorji jedo bolj zdravo. Dijaki pa zahajajo večkrat v McDonald's.

Zdravi recepti

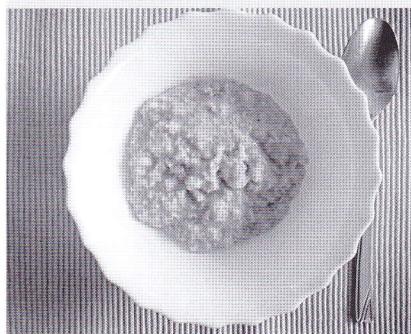
mlečna večerja

Sestavine:

- 3,5 dl mleka (za enega)
- skodelica kosmičev (pazi, da nimajo dodanega sladkorja!)

Priprava:

Mleko zavri, zmanjšaj ogenj in dodaj kosmiče. Ves čas jih mešaj. Kuhaj, dokler se kosmiči ne zmehčajo (zgledalo bo kakor mlečni riž). Proti koncu kuhe lahko dodaš kakav, rozine, naribane oreščke, med (praktično kar koli po lastnem okusu).

Sonja Kačar,
prof. biologije

Kaj naj napišem o zdravi prehrani, ko pa je v medijih povsod polno informacij, kaj je zdravo in kaj ne, kaj smemo jesti in česa ne? Prepričana sem, da tudi naši dijaki veliko vedo o uravnoteženi prehrani in samo od njih je odvisno, koliko se držijo zdravih smernic.

Jaz v glavnem jem raznovrstno prehrano, ki vsebuje predvsem lokalne in sezonske izdelke.

energetski prigrizek

Sestavine:

- 450 g ovsenih kosmičev
- 340 g arašidovega masla
- 250 ml mleka ali kokosove kreme
- 3 žlice medu

Priprava:

Zmešaj kokosovo kremo/mleko z medom. Dodaj arašidovo maslo in mešaj, dokler ne dobiš gladke zmesi. Dodaj nekuhane ovsene kosmiče (ponavadi zdrobljene, lahko jih kupiš v trgovini) in spet zmešaj. V pekač položi peki papir in zmes enakomerno razdeli po pekaču. Pekač postavi v hladilnik za čez noč. Zjutraj si lahko energetske ploščice razrežeš na poljubne oblike in pomalicaš.

Veliko pojem zelenjave in sadja, seveda pa se občasno tudi pregrešim s kakšno delikateso. Zelo malo pa jem sladkarij. Če mi le čas dopušča, si zjutraj naredim zeleni smuti, ki ga vsem priporočam. Če si ga naredimo več, ga lahko shrammo v stekleničko (posodico), ki jo veliko dijakov nosi seboj, in smuti pijemo za malico.

Pa še recept za smuti:

V približno pol litra vode dam pest mlade bio špinace (ali pa

zdrava malica

Sestavine:

- ¾ skodelice ovsenih kosmičev (pazi, da nimajo dodanega sladkorja!)
- 1 dl vode/mleka/jogurta

Po želji še:

- sadje, oreščki, med

Priprava:

V skodelico vsuj kosmiče, razredči jih z vodo (začetnikom priporočam jogurt ali mleko, da se navadijo na okus). Po želji lahko dodaš banane, med, pomarančni sok, naribane orehe/lešnike.

Ta hranljiva malica terja od tebe pet minut priprave, stane pa te največ 0,50 evra na obrok.

Priporočam za večerjo, zajtrk ali malico med obroki.

katero drugo zelenjavo: peteršilj, zeleno, malo mete ...), banano, sok ene pomaranče in pol limone. Včasih narežem še jabolko ali mandarino. Kar je trenutno pri roki. Lahko dodate še žličko avokada (dobre maščobe) ali pa kar pol žličke dobrega olja (konopljino, oljčno ...). Vse skupaj zmišam v blenderju, da dobim kremast napitek. Dober tek.

Četudi ne marate špinace, se je v smutiju sploh ne čuti, čeprav je napitek zelene barve.

Ledinski športniki

Hana Barši Palmič
Foto: Hana Barši Palmič

Vitrine pri telovadnici so do vrha polne pokalov, medalj, diplom in priznanj. Ponosni smo na to! V uredništvu Mladike pa smo ugotovili, da smo se premalo posvečali tistim, ki so napolnili te vitrine. Kdo so, kaj počnejo in kako jim je uspelo? Napako popravljamo: odgovore na ta vprašanja boste izvedeli v novi rubriki Matr, smo dobri! Poleg športnikov bomo predstavili tudi umetnike, glasbenike in druge talente vseh vrst.

Tim Novak, kajak

Kajakaštvo je olimpijski šport, ki si ga veliko ljudi načačno predstavlja: pač sediš v kajaku, imaš veslo, ki ga uporabljaš na obeh straneh kajaka, in poskušaš čim hitreje preveslati progo. A v resnici je to zelo zahteven šport, ki od tekmovalca zahteva predvsem moč in vzdržljivost, zlasti v disciplini kajak na divjih vodah (poleg te obstaja še kajak na mirnih vodah). Svetovni prvak do 23 let, državni mladinski prvak, dobitnik priznanja za vrhunske športne dosežke in bronaste plakete olimpijskega komiteja je ledinec Tim Novak, dijak 4. letnika.

Koliko časa že treniraš ta šport?

Enajst, dvanajst let, nisem prepričan.

Katere vrline in sposobnosti so najbolj cenjene v tem športu?

Moč in vzdržljivost še najbolj.

Najboljši trenutek v tem športu?

Na tekmi, ko prideš v cilj in vidiš številko mesta ob svojem imenu. Še posebno, če je napisana enka (smeh).

Kako bi uporabil svoj šport za pick-up line?

Pri nas je težko, ker ni denarja (smeh). Nič posebnega ne obstaja. Nismo tako fini, smo bolj kmetje (smeh).

Česa te nauči ta šport?

Discipline, potrežljivosti, še najbolj samostojnosti. In tudi, da ceniš naravo. Občutiš razliko, ko pozimi treniraš v telovadnici.

So možne tudi kakšne poškodbe ali je najhujše, kar se ti lahko zgodi, padec v vodo?

So tudi primeri utopitve. Drugače pa izpahi rame, hujšega ne.

Je še kaj takega, kar bi rad ledincem sporočil o tem športu?

Am ... Če hočete služiti na račun športa, če želite živeti od športa, ne iti med kajakaše (smeh).

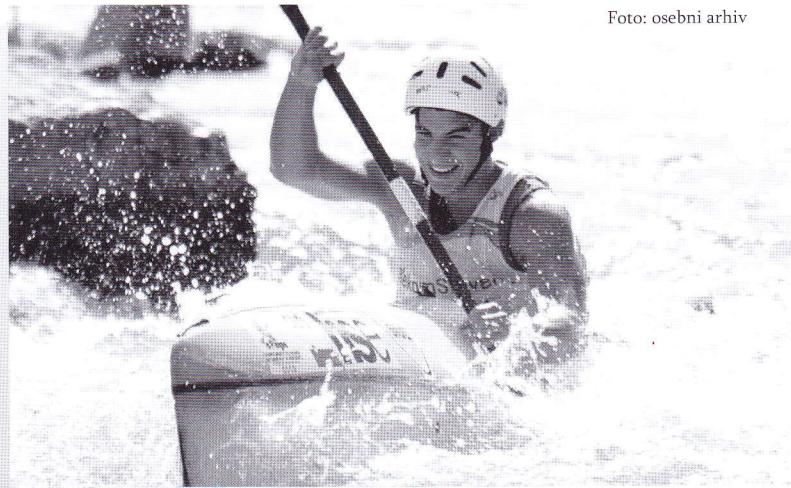

Foto: osebni arhiv

Vida Žuža, strelstvo

Streljanje z zračno puško ali pištolo je star olimpijski šport. Četudi si nekateri predstavljajo, da je to preprost šport, kjer dobiš à la James Bond pištolo in streljaš bad guye, športno strelstvo pravzaprav ni akcijski film. Je počasen, potrežljiv in za tiste s slabimi živci zelo zahteven šport. Vida Žuža je najboljša ledinska strelka. Druga na pokalu Slovenije, z ekipo tretja na Skirci Borisa Paternosta, četrta v tretjem kolu sezone 2015/16, tretja v drugem kolu sezone 2015/16 in sedma na državnem prvenstvu v streljanju z zračno puško. Pravi, da je športno streljanje zelo podobno smučarskim skokom. Kakšen bo rezultat, se pri psihološko napornih športih odloča na podlagi koncentracije. Ko se smučarski skakalec pripravlja in gleda navzdol po vzletišču, strelec poskuša umiriti svoje dihanje. Ko se skakalec spusti po stezi, strelec s prstom počasi povleče sprožilec. In ko skakalec skoči in strelec ustrelji, je kmalu razvidno, kako psihično pripravljen je športnik.

Koliko časa že treniraš športno strelstvo?

Od 8. razreda. Šest let torej.

Katere vrline, sposobnosti so najbolj cenjene v tem športu?

Koncentracija, psihična pripravljenost, notranja motivacija, potrežljivost in tudi telesna pripravljenost.

Najbolj zoprna stvar tega športa?

Živci in bolečine v telesu ob večjem telesnem naporu. In če ustreliš 9,9 (smeh).

Kaj pa je najboljši trenutek?

Čisti uspeh (smeh). Ko odstreljaš odlično tekmo in vidiš rezultate. Najboljši je v bistvu ta: ko zadeneš zelo dober center, ti računalnik ob rezultatu pokaže zmagovalno zastavico. Takrat si lahko ponosen nase.

Najbolj butast komentar, ko si povedala, kaj treniraš?

A to streljate ljudi? Ali pa: Sej to sam stojiš, nič takega.

Česa te ta šport nauči?

Koncentracije in vztrajanja.

Kako pa ta šport vpliva na duhovno rast?

Ob treningu se zelo umiriš in pri tolikšni koncentraciji spoznaš svoje telo in dušo. Imaš kontrolo nad sabo, nad vsakim dihom in vsakim premikom. Zares se zaveš, da si tam samo ti. In odvisen samo od sebe. Tvoje mišice si zapomnijo postopek in vse, kar moraš narediti, je, da sprazniš glavo in počasi in mirno ustreliš. Sele takrat si lahko zelo dober. Ampak da to dosežeš, so potrebna leta treninga in izkušenj.

Kaj bi ledincem še sporočila o tem športu?

Veliko jih misli, da je to kr neki. V bistvu pa je ta šport zelo resen in težek. Vse, ki pa so že kdaj streljali pri tabornikih in mislijo, da je to šport za šalo in da strelce zlahka premagajo, se lahko zglasijo na strelšču v Ljubljani za dvobojo proti ledinskim strelkam. Dobrodošli!

Opomba: Spodaj levo piše ime Barši Palmič Hana. To žal NI rezultat avtorice članka, ampak trenutni rekord strelke Vide Žuža.

Domen Svetek, gorsko kolesarstvo

Gorsko kolesarstvo je v nekaterih pogledih bolj podobno teku čez drn in strn kot cestnemu kolesarstvu. Pomembni so vztrajnost, samostojnost in tehnično obvladovanje kolesa. Največji užitek je menda adrenalin, ki teče po žilah. Tekmovalci so poleti v naravi, pozimi pa v telovadnicah trenirajo mišice. Leta 2016 bo gorsko kolesarstvo prvič na olimpijskih igrah v Riu. Domen Svetek, učenec 4. letnika, je bil letos na šolskem tekmovanju prvi, večkrat pa je dosegel druga in tretja mesta na regijskih, občinskih in državnih prvenstvih.

Koliko let se že ukvarjaš z gorskim kolesarstvom?

Šest let.

Ali so treningi organizirani ali bolj svobodni?

Treningi so organizirani. So klubi, kamor se vpišeš.

To je zelo nevaren šport. Kakšne so poškodbe?

Vedno praske, odprte rane, zlomi, ključnice še največkrat.

Česa te nauči ta šport?

Vsak šport te nauči discipline, ker se moraš držati urnika, razporeda. Pridobivaš moč in kondicijo.

Najboljši trenutek, ko se spustiš po stezi?

Ko imas najvišjo hitrost, zaradi adrenalina.

Kako si mladi predstavljajo ta šport?

Včasih gledajo na ta šport prelahko. Ni samo, da greš na hrib s kolesom in se spustiš dol. Za tem so še treningi za moč, treba je tudi teči. Ni samo vožnja s kolesom, učiš se tudi tehnike.

Kaj pa menijo starši?

Najprej je bila muka zaradi vožnje na treninge. Po toliko letih so se navadili, zdaj sem naredil izpit za avto in se lahko vozim sam.

Bi rad sporočil še kaj?

(smeh) Strinjam se s Timom. Če želiš živeti od športa, tudi v gore s kolesom ne iti. Ni denarja tukaj. V cestnem ga je veliko, v gorskem pa ne.

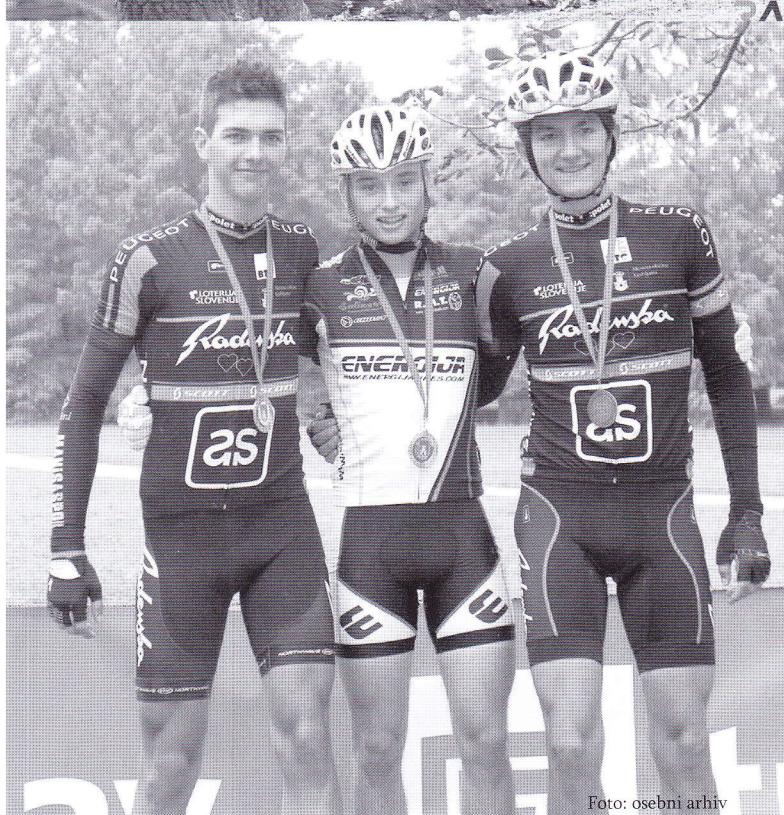
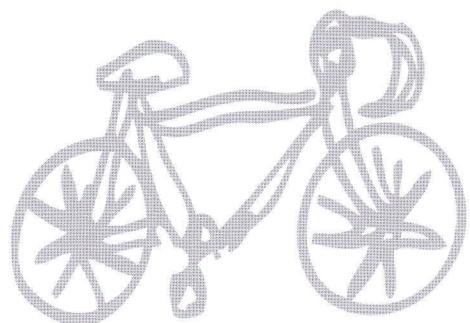
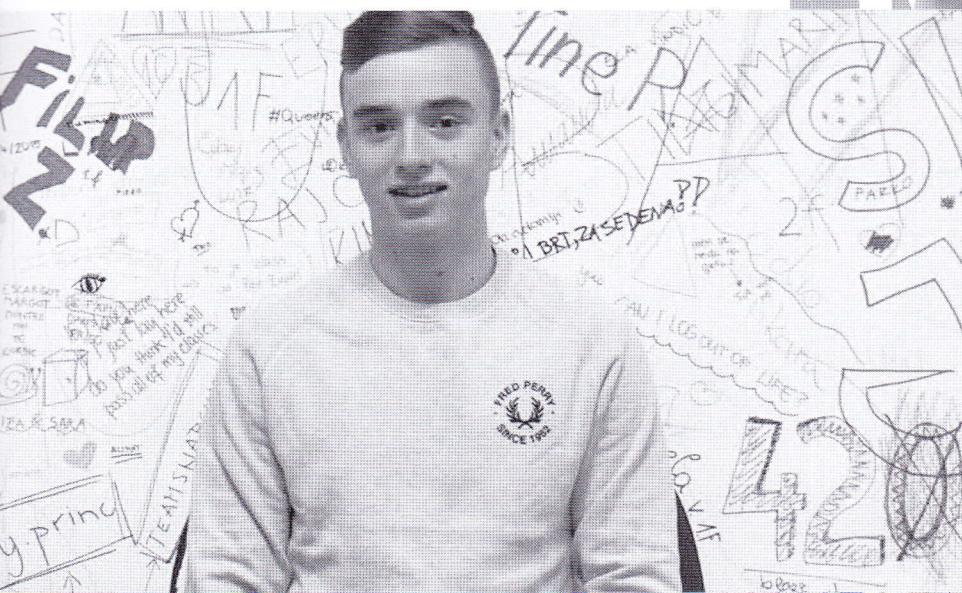

Foto: osebni arhiv

Študij – najpomembnejša življenjska odločitev?

Nina Oražem,
Valerija Volčič

Prehod s srednje šole na fakulteto je zagotovo ena izmed pomembnih prelomnic v življenju, je obdobje, ko resnično zagrizemo v pogačo samostojnosti. S tem pa pride tudi prevzem odgovornosti za stvari, za katere nam doslej ni bilo treba skrbeti.

Prehod s srednje šole na fakulteto ne pomeni zgolj spremembe v načinu učenja in razporeditvi urnika, temveč je to sprememba v življenju, zato je pomembno, da si izberemo študij, ki nas bo veselil, da nam učenje ne bo muka, končni rezultat pa nam bo v veselje in ponos. Izbera fakultete zna biti zelo mučna, saj ogromno dijakov ne ve, kam bi se vpisali in kakšna bi bila njihova poklicna pot. Za vas smo zato pripravili nekaj vprašanj, za katere strokovnjaki pravijo, da si jih morate zastaviti, preden izpolnite prijavni list.

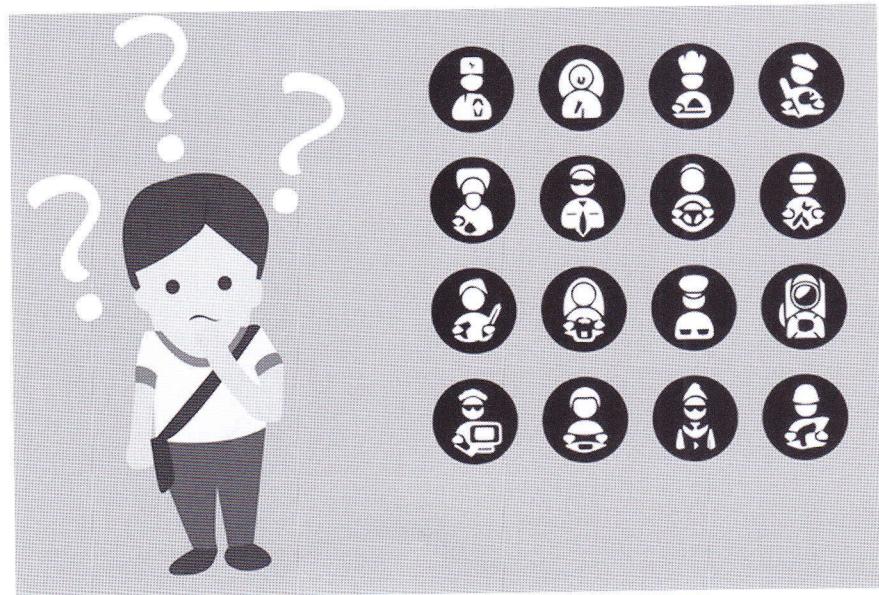
Kakšen sem?

Pri izbiri fakultete je dobro upoštevati osebnostne lastnosti, saj si z izbiro fakultete včasih izberemo tudi delo, ki ga bomo kasneje opravljali. Vsak ima lastnosti, ki so pri nekem delu bolj, pri drugem manj zaželenne. Ste oseba, ki uživa v pogovoru z ljudmi in ji gre to dobro od rok, ali ste introvertirana, manj družabna oseba, ki ima raje mirnejše okolje? Naše lastnosti mnogokrat izražajo naše študijske interese, povezane naj bi bile z uspešnostjo in zadovoljstvom pri delu. Težava nastane,

če nismo povsem prepričani, katere lastnosti pravzaprav držijo za nas in katere ne; a ne skrbite, če pobrskate po spletu, boste zagotovo našli kopico vprašalnikov, ki vam bodo pomagali odkriti, kdo v resnici ste. A če jim ne zaupate, tako kot jim ne zaupam jaz, potem vam pripomorem, da se obrnete na prijatelja, za katerega veste, da bo iskren, ter ga povprašate, kako vas vidi on.

Kakšne so moje sposobnosti?

Poleg tega, da se »podučite« o svojih lastnostih, je dobro vedeti tudi kaj o svojih sposobnostih. Ste izvrstni v računalniškem programiranju? Znate gladko in tekoče rusko? Prepoznajte stvari, ki vas odlikujejo. Odkrijte svoja šibka in močna področja. Pomislite na svoje strasti, na stvari, ki se jih lotite z veseljem, in jih vzemite kot izhodišče za določanje svojih sposobnosti. Ne ozirajte se (zgolj) na ocene v šoli, saj niso vedno resničen pokazatelj vaših zmožnosti. Nekatere sposobnosti so prirojene in so se skozi življenje pokazale same od sebe, druge pa so postale vaše s trudom. Nič še ni izgubljeno, marsikatero lahko še pridobite, če ste pripravljeni trdo delati in se čemu odreči. Zapomniti si morate eno: zgolj želja

ni vedno dovolj. Prevečkrat slišimo, da smo lahko, kar koli želimo biti, namesto da bi slišali, da smo lahko tisto, za kar si prizadevamo in za kar delamo. Seveda je želja pomembna, a potrebno je poznati razliko med željo in delom; in mnogi se morajo izmotati iz mreže tega nepoznanstva.

Kakšne so moje vrednote?

Vrednote so cilji in ideali, ki imajo v naših očeh veliko vrednost, zato jim velikokrat dajemo prednost. So jasne predstave o tem, kaj je za nas pomembno, vodijo naše vedenje, vplivajo na naša stališča, odločitve in način življenja. Če cenite zabavo in spontanost, potem verjetno ne boste zadovoljni z delom, kjer boste stalno sedeli za mizo, a ne? Zato je pomembno, da vrednot pri izbiri fakultete ne potisnemo na rob zavesti, temveč se jih zavedamo in skušamo ugotoviti, ali so začasne ali pa bodo vedno del nas. Če prepozname svoje vrednote vnaprej, boste lažje načrtovali svojo poklicno pot.

Kaj me zanima?

Odkrivajte svoje interese! Interesi nam sporočajo, kaj nas zanima, veseli, v kaj smo pripravljeni vlagati svojo energijo in čas. Interes je najpoglavitejši razlog za hitro učenje – stvari, ki nas veseli, se bomo naučili v veliko krajšem času, kot če nas le-ta sili k zehanju.

Poklicna pot seveda ni zabava, a je dobro, če vključuje čim več nalog, ki vas veselijo in v vas prebudijo pravo mero zagnanosti in adrenalina. Seveda se interesi skozi različna življenska obdobja spreminjajo, ni nujno, da nas bodo ves čas zanimale iste stvari. Preizkusiti se moramo v različnih stvareh, preden odkrijemo, kaj je za nas najustreznejše. In če ob prebiranju tega mrščite čelo in pravite, da nimate nobenih interesov, potem takoj prenehajte, ozrite se okrog sebe in pomislite, kaj vas v življenu veseli in kaj radi počnete; in če resnično ne najdete ničesar, potem pomislite na stvari, v katerih se želite preizkusiti – naredite jih, morda vas bodo prevzele.

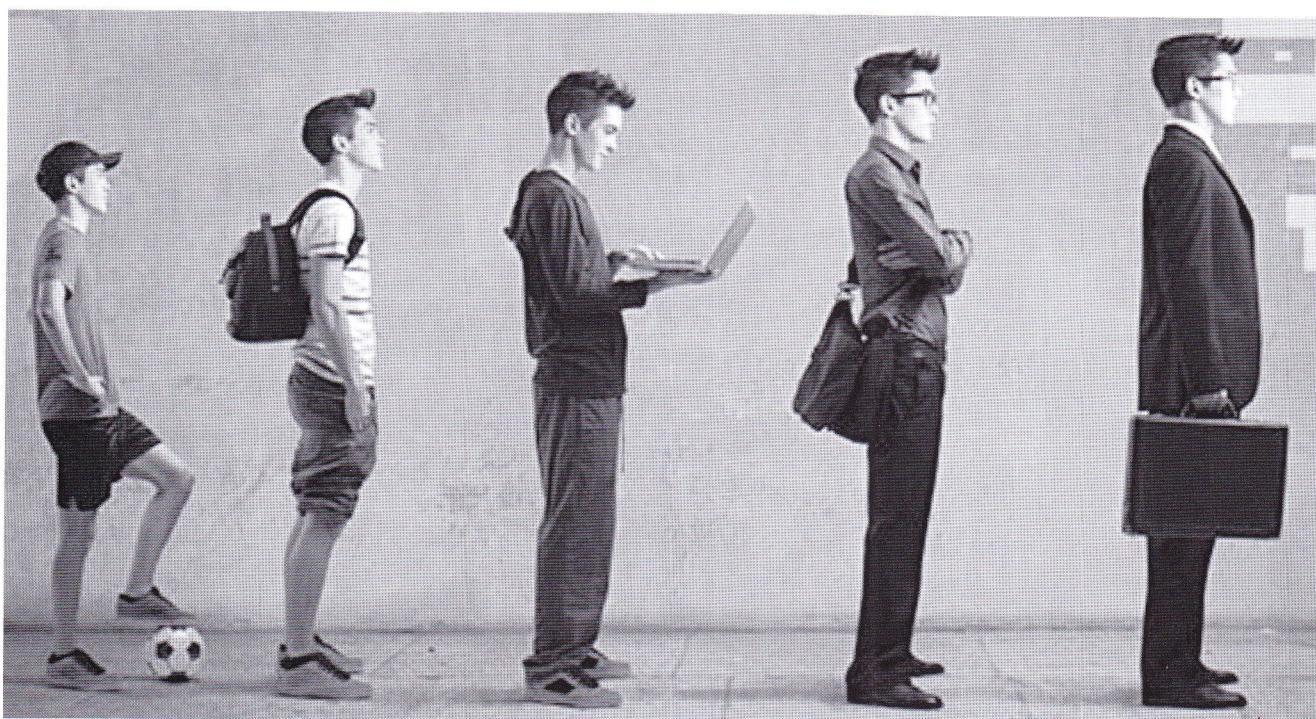
Kakšni so pogoji za vpis?

Seveda se na koncu pot vedno sklene pri ocenah, žal. Ne glede na to, katera fakulteta vam po zgornjih vprašanjih najbolj ustreza, če nimate zadostnega števila točk, tam ne boste mogli študirati. Štejejo točke tretjega in četrtega letnika ter uspeh na maturi. V nekaterih študijskih programih je potrebno opraviti še preizkus umetniške nadarjenosti oziroma psihofizičnih sposobnosti. O tem, kaj določena fakulteta zahteva za vpis, se je dobro pozanimiti že na koncu drugega oziroma na začetku tretjega letnika, da vemo, kaj moramo doseči v nadaljnjih dveh letih, da bomo na koncu sprejeti na

želeno fakulteto. Veliko informacij je na voljo na spletu, če pa to ni dovolj, se lahko obrnemo na CIPS (Center za informacije ali poklicno svetovanje) ali pa potrkamo na vrata šolske svetovalne delavke, ki nam bo zagotovo priskočila na pomoč.

Kje dobim informacije iz prve roke?

Vse več je brucev in bruck, ki so kmalu ugotovili, da študij ni tak, kot so si ga predstavljali, in so zato razočarani. Vendar pa priznavajo, da njihove predstave večinoma niso temeljile na konkretnih podatkih, ampak so zrastle izključno na njihovih gredah. Prav zato je zelo pomembno, da izbrano solo obiščete na informativnih dnevih in o študiju čim bolj izčrpno izprašate ljudi, ki že študirajo. Količina prostega časa, ki jim povprečno ostane, kje dobijo učno gradivo, so profesorji prilagodljivi, kako sodelujejo študentje med seboj in podobno. Če nameravate biti nastanjeni v študentskem domu, se pozanimajte tudi o tem, oglejte si ga, da boste na vse pripravljeni. Včasih je bolje, da si ne gradimo gradov v oblakih z mislijo, da bo študij veterine masiranje ljubkih mačk in malih kužkov, ampak se soočimo z dejstvom, da bo kdaj potrebno tudi kravi roko potisniti v morda ne najbolj prijetno mesto, saj teliček ne bo sam skočil ven.

Mešani pevski zbor Gimnazije Ledina

Nina Oražem
Foto: Luka Batič,
Foto Pauli

Mešani pevski zbor Gimnazije Ledina sestavlja glasovi nekdanjih dijakov in dijakinj ter dijakov, ki ledinske klopi grejejo danes. Jeseni 2004 ga je ustanovila ledinska profesorica glasbe, Marjetka Kozmus.

Zborovodkinja se vsako leto potruди, da zbor pripravi več koncertov, na katerih predstavijo repertoar, ki je rezultat večmesečnega trdega dela. V sodelovanju z vrhunskimi glasbeniki prikličejo nasmeh na obraz in solzo sreče v oko marsikatrega poslušalca.

Vsako leto jih je več

Ko je zbor začel prvič usklajevati svoje glasove, je bilo okoli štirideset pevcev. Že naslednje leto jih je bilo šestdeset. Leta so tekla in zbor je rassel ter se razvijal, danes se ponaša z osemdeseti pevci, včasih celo še s kakšnim več. Profesorica pravi, da jo vedno znova navduši zagnanost in entuziazem pevcev, ko jo že v prvih dneh novega šolskega leta sprašujejo, kdaj bodo avdicije in prve vaje.

Dober glas seže v deveto vas

Mešani pevski zbor Gimnazije Ledina se vsako leto predstavi s svojim koncertom, a Ljubljana ni edino mesto, ki je slišalo peti nekdanje in zdajšnje ledince; zvok njihovih čudovitih glasov namreč seže tudi drugam, tako je zbor med drugim nastopil že v Celju, na Frankolovem, na Ptiju, v Ormožu, Brežicah, Sevnici, Domžalah, Litiji, Škofji Loki, Novi Gorici, Piranu ter na Jesenicah. In če slovenski pregovor Dober glas seže v deveto vas razumemo dobe-

sedno, potem je jasno, da je takšen mogočen zbor koncertiral tudi zunaj slovenskih meja. Pred leti so odšli na turnejo po Danski, kjer so odpele kar pet koncertov, zbor gimnazije iz Nykobing Morsa pa je že dvakrat nastopil na Ledini.

Skupina nadobudnežev z ogromnim številom dosežkov

K tej ogromni družini pevcev profesorica vedno povabi vrhunske glasbenike. Z zborom so med drugim nastopili pianist in dirigent Simon Krečič, ki je pred nekaj leti prejel naziv kulturni ambasador Gimnazije Ledina, pianist Jan Sever ter bobnarji Miha Recelj, Gašper Peršl in Vid Ušeničnik. Poleg njih na zaključnem koncertu zapoje katera od znanih slovenskih pevk. Do sedaj so z zborom sodelovali Nuša Derenda, Mirjam Kalin, prav tako kulturna ambasadorka Gimnazije Ledna, pa Darja Švajger, Rebeka Hren in Severa Gjurin. Alenka Godec je z zborom sodelovala lani, Maja Keuc pa je svoj glas z glasovi ledinskega zборa združila na letošnjem božičnem koncertu v ljubljanski cerkvi sv. Jakoba. Ledinski pevski zbor je na svoji poti dosegel že ogromno, a v vsej svoji veličini pevci še vedno ohranjajo pristno skromnost, saj ko jih vprašaš, kaj je njihov največji dosežek,

odgovorijo: »Stoječe ovacije poslušalcev, pa seveda ganjeni starši, prijatelji, sošolci in profesorji na koncu koncerta.«

Odgovorili so ...

Luka Vogrin, 4. C

Kaj ti pomeni pevski zbor?

Pevski zbor je predvsem velik krog prijateljev, s katerimi preživimo veliko popoldnevov. Pomeni mi tudi sprostitev po pouku, saj lahko takrat pozabimo na vse skrbi in uživamo v prelepih melodijah, ki jih ustvarjamo.

Zakaj si se odločil za avdicio?

Na avdicijo v prvem letniku pravzaprav nisem imel namena iti, vendar smo morali med poukom nekaj zapeti in takrat me je profesorica povabila, naj pridem na avdicijo. Za to povabilo sem ji izjemno hvaležen, saj bi mi bilo danes zelo žal, če ne bi že takrat postal član tega čudovitega zbara.

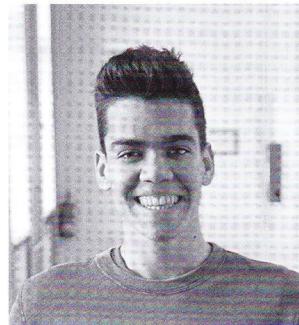
Tvoj najljubši dogodek, ki si ga doživel z zborom?

Najljubši dogodek je, da med koncertom in po njem gledaš starše, profesorje in prijatelje in vidiš, da si se jih s pesmijo dotaknil in jim polepšal praznične dni. Prav tako tudi sam takrat čutiš, da vse naše delo in vsa odrekanja niso bila zaman.

Monika Prahnikar, 4. e

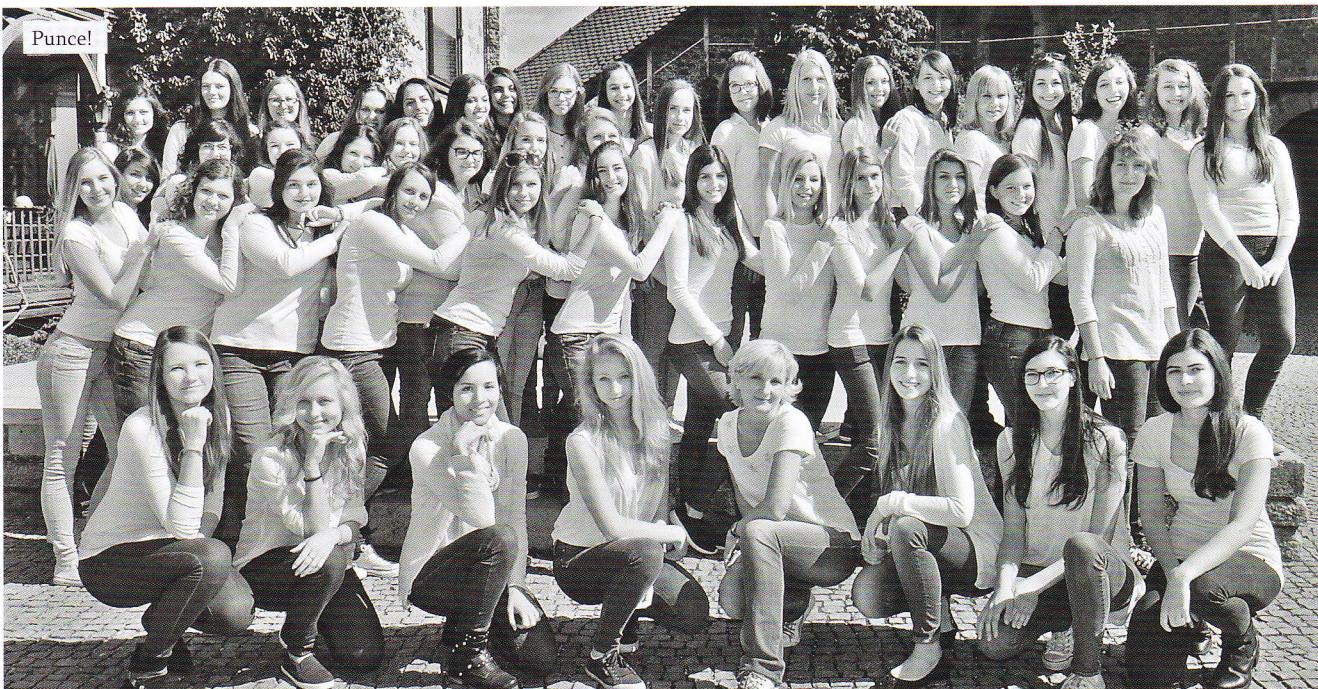
Na avdicijo za pevski zbor sem šla že v prvem letniku, saj sem slišala, da je zbor zelo dober in da vsi v njem uživajo. Zelo sem vesela, da sem se mu pridružila tako kmalu, da sem bila lahko dlje časa del te posebne skupine. Neverjetno se mi zdi, da lahko ena oseba iz skupine mladostnikov privabi tako neverjetne glasove in jih poveže z neopisljivo energijo. Zelo sem uživala v trenutkih, ko sem glasbo začutila, česar prej nisem doživel. Najbolj so mi bili všeč nastopi, sploh zadnji na gradu, kjer je bilo čutiti v zraku posebno energijo in seveda videti mnogo solz na obrazih ljudi.

Matič Juvan, 2. a

Kaj ti pomeni pevski zbor?

Pevski zbor mi je prioriteta na Ledinji, saj se učimo res kvalitetnega zborovskega petja, zbijajo mi tremo, obenem pa se vedno imamo super.

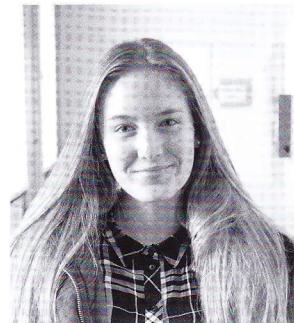
Predstavlja mi pobeg iz realnosti, ker v petju resnično uživam.

Zakaj si se odločil za avdicijo?

Na avdicijo sem odšel iz principa. Če je možnost, se vedno udeležim takih stvari. Predstavljal sem si, kaj me čaka, pa se je izkazalo, da je v resnici še veliko bolje :)

Tvoj najljubši dogodek, ki si ga doživel z zborom?

Moj najljubši dogodek: definitivno božični koncert 2015! Nabito polna cerkev, noro vzdušje in res odličen program so pripomogli k temu, da bo ta koncert v mojem spominu za vedno!

Gaja Pencelj, 2. a

Kaj ti pomeni zbor?

Pevski zbor mi pomeni vse. Je sprostitev, druženje z mojo drugo družino in pa obilo trdrega dela, s katerim pa vem, da bom še daleč prišla.

Zakaj si se odločila za avdicijo?

Že na informativnih dnevih sem slišala za ledinski zbor, kako odličen je, in se že takrat odločila, da bom del te velike družine. Prevzela me je pozitivna energija naše zborovodkinje, saj je oseba, s katero z lahkoto

preživiš še tako stresno uro.

Tvoj najljubši dogodek, ki si ga doživel z zborom?

Moj najljubši dogodek ni le eden, ampak jih je mnogo. Vedno mi bo ostal v spominu lanski božični koncert in vsi magični koncerti v grajski kapeli.

Valerija Sušnje, 3. a

Kaj ti pomeni pevski zbor?

Naš pevski zbor bi lahko primerjala z veliko družino, ki je hkrati raznolika in enotna, saj nas ljubezen do glasbe povezuje in združuje.

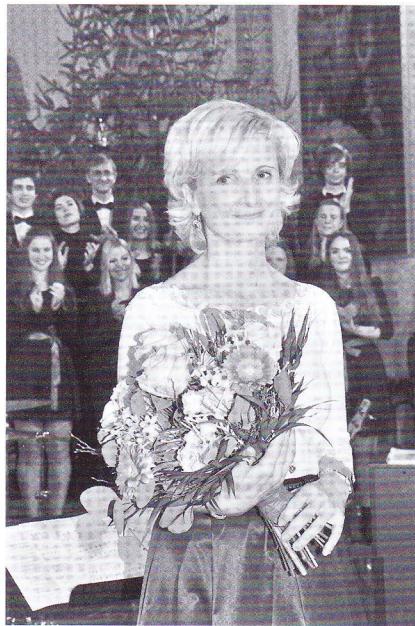
Zakaj si se odločila za avdicijo?

V zboru sem pela že prejšnji dve leti in z njim doživel mnogo nepozabnih trenutkov. Ko sem slišala, da bodo avdijije tudi letos, seveda za nič na svetu ne bi zamudila še ene priložnosti biti del te družine.

Tvoj najljubši dogodek, ki si ga doživel z zborom?

Božični koncert pred dvema letoma, ko sem prvič stopila na oder pred tako veliko množico, prvič doživel tak val adrenalina, tako bučen aplavz, ko so me po koncertu od neprestanega smejanja bokljela lica in so mi od sreče solze tekle kar same od sebe ... :)

Odgovorila je ...

Kaj pove o ledinskem zboru njihova zborovodkinja, prof. Marjetka Kozmus?

Kaj vas pri delu z zborom najbolj razveseli?

Ledinski pevci so čudovita skupina mladih ljudi. Preden se odločim, da bom ogromno svojega časa namenila iskanju koncertnega programa, pisanku priredb, razmišljaju o lokacijah koncertov, dogovarjanju za termine z glasbeniki, ki nastopajo z nami, organizaciji koncertov in seveda vsem vajam, so moji pevci na žrtvovanje svojega prostega časa že pripravljeni. Pa tudi kakšni drugi dejavnosti so se pripravljeni odreči, da znova skupaj ustvarimo nekaj nepozabno lepih koncertov.

Kakšni dijaki so pevci, da je vaš zbor tako edinstven?

V današnjem času je tako, da ob vsem hitenju marsikdo raje izbere vrsto dela ali sprostite, ki prinaša hitre rezultate. Pri zboru pa je treba delati, trdo in resno. Rezultati se po kažejo šele po daljem obdobju, ko so pevci na vajah po pouku do petih ali šestih zvečer, na intenzivnih vajah ob sobotah in nedeljah pa vadimo tudi po šest in več ur na dan. Če pevec želi biti enakovreden član skupine in obvladati repertoar, mora na vaje prihajati redno in pravočasno. Skrbeti mora za svoje zdravje in odgovorno ravnati s svojim glasom, pogosto mora premagati lastno utru-

jenost, med vajo zbrano slediti mojim navodilom, omejiti verbalno komunikacijo s sopevci in se odpovedati uporabi komunikacijskih naprav. Pogosto mora zanemariti lastne želje in potrebe na račun boljšega dela skupine. Gre za osebno disciplino in odgovornost. Pevec mora biti pozoren na veliko stvari: na pravilno intonacijo, ritem, besedilo, dobro izgovorjavo, estetsko tvorjenje tona, faziranje, obrazno mimiko, držo telesa in še in še. Vsako leto je na prvih vajah tudi nekaj pevcev, ki so avdicijo sicer uspešno opravili, a je hiter in zahteven tempo dela v zboru za njih prevelik zalogaj. Po vsakoletnem začetnem postavljanju zбора по приближно petih vajah vem, kdo bo kos izzivu in s tem postal nepogrešljiv del zбора.

Kako vam uspeva pri dijakih došči predanost skupnemu cilju?

Če se koncerta udeležite kot poslušalci, imate najbrž občutek, da je petje lahketna dejavnost, ob kateri pevci le uživajo. Kdor pa je kdaj pel v zboru, ve, koliko ur učenja stoji za takšnim nastopom. Koliko različnih veščin je poleg glasbenih potrebno obvladovati in združevati v pevskem zboru, da ta zaživi kot urejeno, usklajeno in sproščeno glasbeno telo. Koraki, ki jih moji pevci delajo na poti k muziciranju, da se dotakne src poslušalcev, so veliki. Poleg obvladovanja svojega instrumenta – glasu ter repertoarja, ki ga pojemo, jih učim tudi spontanosti izražanja in doživljanja glasbe, predvsem pa iskrenosti v podajanju le-te. Vidim, kako kot pevci napredujejo iz meseca v mesec, iz leta v leto, kako postajajo še bolj predani skupnemu cilju – s petjem podariti poslušalcem nekaj, kar naredi ta svet vsaj za trenutek lepsi. Ko gledam svoje pevce, kako so srčni, sočutni, kako se znajo ustaviti in si prisluhniti tudi v stiskah, se skupaj veseliti ob uspehih, se zavem, da je z njimi delati privilegij. Maja Keuc jih je že po prvi vaji opisala takole: »Ena velika srečna družina, ki mi takoj nariše nasmej na obraz in s katero se veselim na odru predati temu, kar najbolj ljubim – glasbi.« Sama bi jih težko opisala lepše.

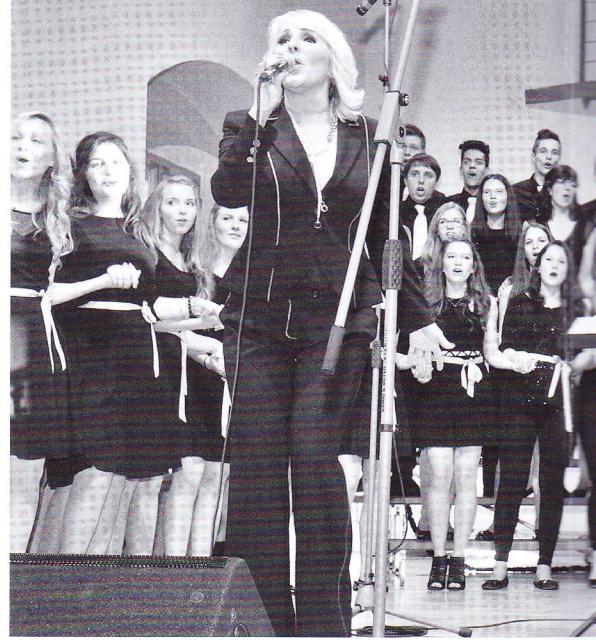
Upamo, da boste svoje delo z zborom nadaljevali tudi naslednje šolsko leto.

Najbrž mi je uspelo pevce prejšnjih generacij navdušiti do te mere, da kljub temu da jih na vajah ne »crkljam«, ampak od njih pričakujem ogromno vloženega truda, jih vsako jesen velika večina želi znova postati član ledinskega zboru. Z mano se podajo na pot, ki nas od prvih razglašenih vaj pelje do neopisljivo lepih občutkov na odru, ko se skupaj predamo glasbi in njeni moči.

Ko sem se 30. decembra po zadnjem odpetem akordu Sveti noči na ljubljanskem gradu še zadnjič zazrla svojim pevcem v radostne obrale, k poklonu povabila soliste, Jana in Vida, sem se ganjena in solznih oči zavedla, da bo to zagotovo še dolgo eden najlepših spominov, ki jih nosim v sebi. Ljubi moji pevci, brezmejno sem ponosna na vas!

Zaključni koncert z Alenko Godec na ljubljanskem gradu, pom

Mešani pevski zbor Gimnazije Ledina pred zaključnim koncertom

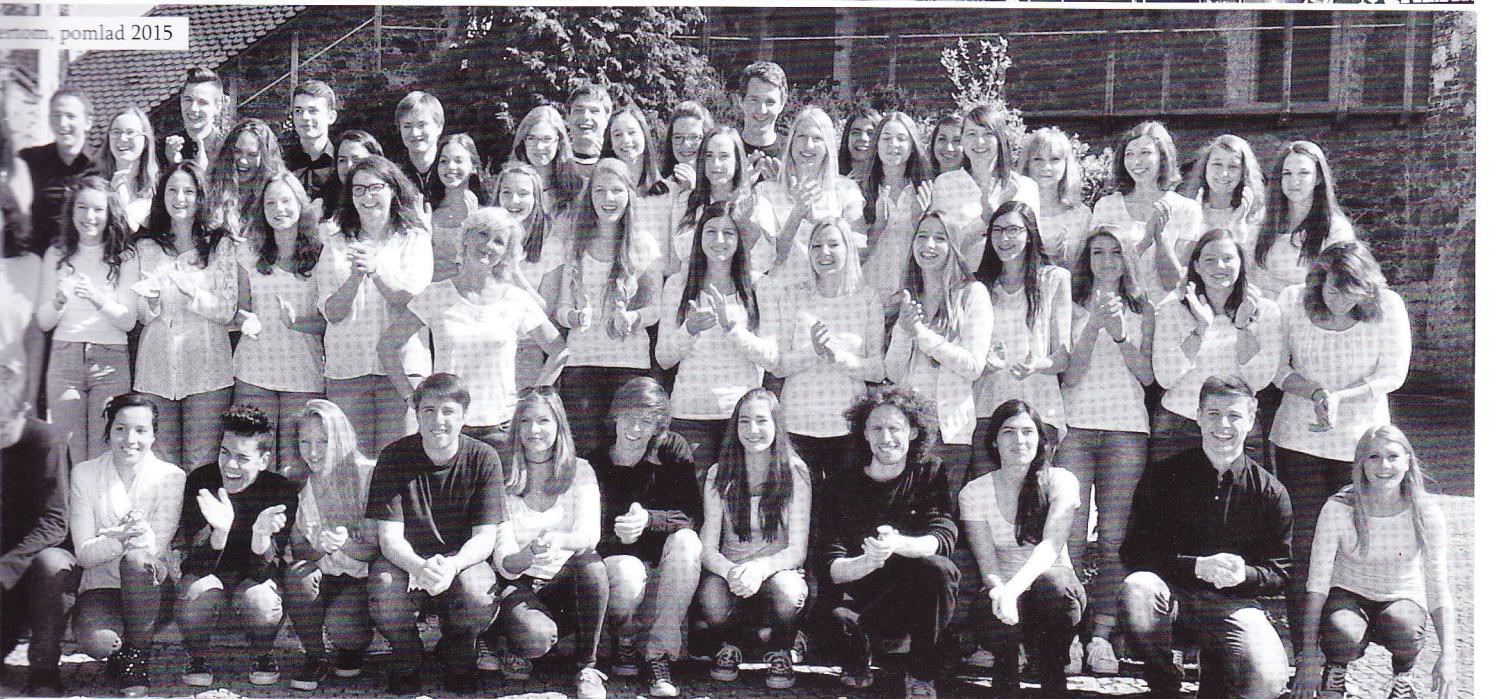

oc um Marjetka Sojar ter glasbeniki Jaka Petrovčič, Vid Ušeničnik in Jan Sever

Božični koncert z Majo Keuc v cerkvi sv. Jakoba, december 2015

pomlad 2015

Darila za mojega valentina!

Hana Barši Palmić

Parom, ki se za ta ameriški ljubezenski praznik obdarujejo in so vsako leto brez idej, bo ta članek olajšal muke.

Valentinovo je dan, ko zaljubljeni pozabijo na svet okoli sebe, se posvetijo drug drugemu in si z darilom izkažejo naklonjenost. To ni praznik, ko izkazuješ ljubezen vsemu svetu na socialnih omrežjih! Da pri darilu ne zgrešiš, se ne vprašaj le, kaj ima tvoj partner rad, ampak tudi kakšne vrste par sta.

Divjaki z adrenalinom v žilih??!

Takšne pare je najlažje prepoznati. Stalno so nekje zunaj, poskušajo nove stvari. Ali skačejo s padalom ali pa so v lunaparku na najvišjem ringlšpilu. Če svojemu partnerju v zločinu podariš novo pustolov-

ščino, zagotovo ne boš zgrešil/a.

1. bon Zvezdar*: Doza adrenalina – to je v bistvu bon s knjižico, kjer je več kot trideset adrenalin-skih aktivnosti; lahko si izbereš eno in jo doživiš sam/a ali v dvoje 2. avtobusne ali železniške vozovnice do kraja, kjer se naslednji vikend odvija eden najbolj norih festivalov

3. najemi čolniček, motor ... in odpelji svojega avanturista na pustolovščino.

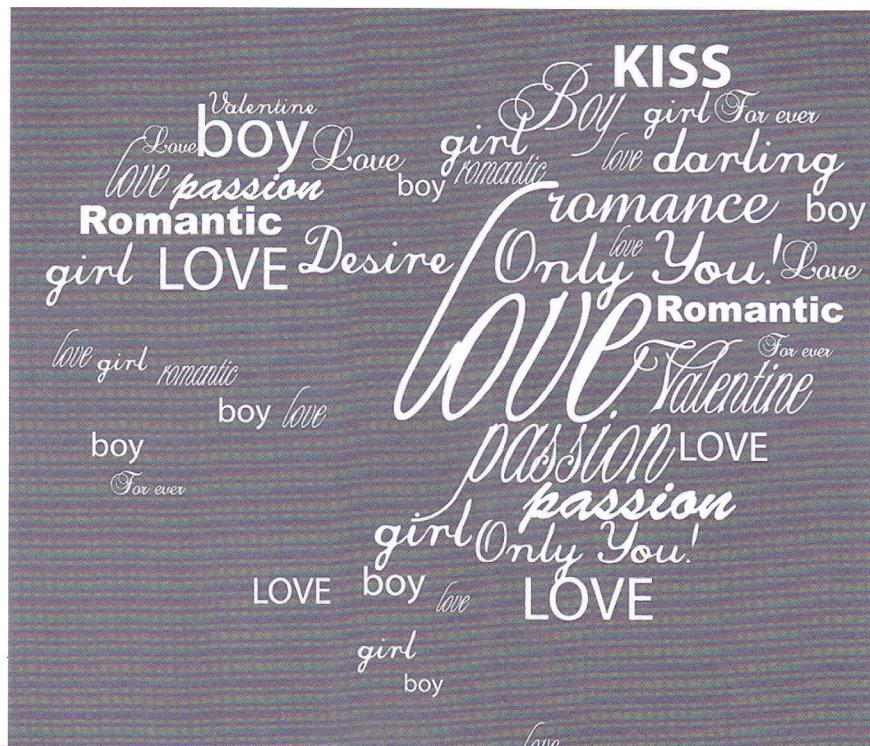
*Zvezdar ima še veliko drugih bonov, ki si jih lahko ogledaš na njihovo spletni strani. Primerni so za vsakogar.

Mirni in flegma?

S fantom/punco se najrajši družiš tako, da sta nekje na toplem z dobro knjigo, se sprehajata po parkih in uživata v tišini in miru. Ne potrebujeta veliko, saj sta skromna. Na zunaj sta pravzaprav čisto vsakdanji par, le da za vaju žuriranje v disketu ne predstavlja druženja. Za valentinovo bi mu/ji lahko poklonil/a dan, ko se umakneta iz vsakdanjega hrušča in ga preživita po svoje.

1. Če je twoj/a dragi/a strasten bralec, mu/ji podari kakšno dobro knjigo, v kateri lahko na nekaj straneh zavihaš kotičke lista in pod ušesca listov napišeš skrita sporočila.

2. Da bi mu/ji podaril/a košček sebe, najdi kako umetnino ali svoje delo, ki si ga ustvaril/a, preden si ga/jo poznal/a. S tem ko podariš

nekaj osebnega, boš pokazal/a, da to delo sprva ni bilo namenjeno nikomur, a si zdaj izbral/a njo/njega. S takim darilom si si sigurno prislužil/a plus točke do konca leta.

3. Ker nista materialista, je možno tudi, da te je fant/punca prosil/a, da ne kupiš ničesar. V tem primeru jo ga povabi na kraj, ki ji/mu je všeč. Organizirajta si preprost piknik, pojrita na sprehod ali za en dan v naravo. Posvetita se drug drugemu in se odmaknita od vsakdanjika.

Togetha foreva?

Ljubezen je močno čutiti v zraku, skupaj sta ves čas, tvoj partner je praktično tvoj svet od trenutka, ko si jo/ga prvič videl/a. Ne bojita se pokazati, da sta skupaj. Čeprav sta na trenutke vsem osladna, si vsi potihoma želijo imeti tesno zvezo, kakor jo imata vidva.

1. Za vaju obstaja kakšna stotina izdelkov, ki jih vsako leto prodaja skoraj vsaka trgovina. Za dokazovanje ljubezni obstajajo nakit, ovitki za telefon, blazine, knjige in še mnogo drobnarij. Če fant/punca na primer rad/a kuha, mu/ji lahko kupiš zanimiv in zabaven predpasnik, da spodbudiš njeno/

njegovo kuharsko žilico. Podobne malenkosti lahko najdeš tudi na spletu. Zato odpri denarnico in osreči prodajalce kiča.

2. Da vajin dan ne bo vsakdanji, preživita vso nedeljo, 14. februarja, na poseben način. Pojdita na romantičen kraj ali kaj dobrega pojest ali si ogledat kaj smešnega.

3. Če pa želiš svojega srčka osrečiti brez komplikiranja in velikega načrtovanja, pobrskaj po spominu, kdaj ti je povedal/a za kakšno stvar, ki si jo želi, in jo skrivaj kupi zanj/o.

Please, don't complicate!

Če sicer rad/a kakšno malenkost podariš ljubljeni/emu, pa ne bi rad/a kompliciral/a, obstaja veliko stvari, ki jih lahko tudi izdelaš! Lahko ustvariš krasno čestitko iz papirja, izdelaš origami, sestaviš kaj iz lesa. Nekatere stvari se naredijo v petih minutah in zanje niti ne porabiš veliko materiala in denarja. Takšne nasvete najdeš na facebook/youtube/google strani: vlechten met Daan in še mnogih drugih. Tudi šopek rož bo dekle lahko navdušil.

Ne glede na darilo, za katero se odločiš, zares bo pomembno le,

koliko si se spomnil/a na svojo/ svojega ta dan. To na koncu šteje.

Še nekaj krajev za zaljubljence vseh vrst

- Ziferblat (lokalček v središču Ljubljane, kjer je mir in veliko aktivnosti za preživljanje časa)

- živalski vrt

- posebne restavracije (tajska, kitajska, japonska, indijska, bosanska – vse v Ljubljani)

- preproste, luštne restavracije (Skriti kot, Emontska klet, Livada – vse v Ljubljani)

- za zabavo: Drama, Opera in balet, Slovensko mladinsko gledališče ...

- ljubljanski grad, Tivoli, Rožnik, botanični vrt in vsi muzeji, galerije ter kinodvorane za vse vrste okusov

Lahko pobrskaš, kateri dogodki so organizirani na valentinovo. Preveri na napovednik.com, eventim.si, mojaobcina.si, izletnadlani.com ... Upam, da si dobil/a kakšno idejo. Pomembno je, da osrečiš osebo, ki jo imaš rad/a.

P. S. Ne pozabi napisati ledinskega valentinovega srčka za vse sošolce, učitelje in uslužbence, ki jih imaš rad/a!

Za ljubitelje lego kock

I'm so
excited
for Va-
lentine's
Day! All
the cho-
colate is
gonna be
on sale!

My name is Bond. James Bond.

Elektra Lavrič

*Kar ste si vedno želeli vedeti o tajnem agentu 007,
pa niste vedeli, kje prebrati!*

James Bond je plod domišljije Angleža Iana Fleminka, ki je med drugo svetovno vojno vodil poseben oddelek obveščevalne službe za britansko vlado. Ko je bil po koncu vojne demobiliziran, je začel delati za časopis. Vsako leto je za nekaj mesecev odšel na oddih na Jamajko, kjer je leta 1952 nastal prvi roman o Bondu. Ideja za lik agenta, ki bi branil dom, svobodo, imperij in svet, torej sega v čas hladne vojne, ko sta nasprotni politični velesili Sovjetska zveza in Združene države Amerike vohunili druga za drugo.

Fleming je za prvo knjigo o Bondu potreboval malo več kot dva meseca. Do leta 1962, ko je umrl, je napisal kar štirinajst romanov. Agent 007 se je prvič pojavil na televiziji (in ne v kinu) v okviru televizijske oddaje Climax Mystery Theater. Leta 1954 je CBS plačal Flemingu tisoč dolarjev, da je lahko predvajal štiriurno zgodbu njegovega romana Casino Royale. Zaradi knjižnih in filmskih uspehov so kasneje romane o Jamesu Bondu začeli pisati tudi drugi angleški avtorji.

Kdo sploh je agent James Bond 007?

Fleming je dejal, da je Bond skupek vseh skrivnih agentov in oficirjev, ki jih je spoznal med vojno. Želel mu je dati dolgočasno ime, zato je po naključju izbral ime pisca neke

ornitološke knjige, ki jo je imel na knjižni polici, Bondov videz in navade pa je povzel po sebi.

Sicer pa je James Bond deček, ki je odraščal v sirotišnici. Kot mladenič se je odločil služiti svoji domovini. Razvil se je v šarmantnega, elegančnega, močnega in prijaznega moškega, ki je nežen do žensk, izredno sposoben, neuničljiv, nepredvidljiv, včasih celo vizionarski, drzen, neustrašen, zanesljiv in vedno pripravljen. Torej supermoški in edinstven agent britanske tajne službe MI6 s kodnim imenom 007.

Svoje naloge opravlja po vsem svetu. Giblje se v visokih krogih in potuje po eksotičnih krajih. Vedno opažen, zanimiv, iskriv in izredno priljubljen pri ženskah. S svojo iznajdljivostjo, inovativnimi high tech pripomočki in skravnostnimi napravami rešuje grožnje miru in stabilnosti sprva

britanskega imperija, s časom pa vsega sveta.

Wannabe Bonds

Lik Bonda velja med filmskimi igralci za »prestižno znamko«, saj se je zanj potegovalo že precejšnje število igralcev: David Niven, Cary Grant, Patrick McGoohan, Christopher Lee, Clint Eastwood, Burt Reynolds, Adam West, Tom Jones, Liam Neeson, Mel Gibson, Jude Law, Russel Crowe, Colin Farrel, Sam Neill, Hugh Grant, Gerard Butler, Robbie Williams, Sean Bean, Will Smith, Hugh Jackman ... A vloge niso dobili.

Zanimivo je, da Bonda igrajo le igralci angleškega rodu. V 24 filmih je agenta 007 upodobilo sedem igralcev, začenši s Seanom Conneryjem. Sledili so Georg Lazenby,

Roger Moore, Timothy Dalton, Pierce Brosnan in zadnji Daniel Craig.

In Bondove ženske?

V vsakem filmu se Bond zaplete v poslovno-ljubezensko razmerje z vsaj eno zapeljivo lepotico. Največkrat gre za močne, samostojne in samozavestne ženske, ki so popolnoma enakovredne šarmantnejšemu vohunu. Ženska je očitno njegova šibka točka, saj iz filma v film polzi v fatalne ljubezenske zaplete, ki mu slej ko prej povzročijo precej težav (Oh, Bond, no). In tako postane film zanimiv tudi za ženske. Ker, kaj bi bil film za žensko občinstvo, če v njem ni romance? Bondove lepotice so zapeljive in uničajoče, pogosto le vaba, ki deluje na sovražnikovi strani.

Da so Bondova dekleta zelo pomembna za film, je jasno takoj, ko napovedo nov del snemanja. Drugo, če ne prvo ugibanje, je: kdo bo Bondovo dekle? S tem prestižnim naslovom se je kitilo kar nekaj filmskih lepotic: Halle Berry, Rosamund Pike, Eva Green, Olga Kurylenko, Lea Seydoux, Lois Chiles, Sophie Marceau ... Slednja je leta 1999 postala prva zlohotnica ženskega spola. Igrala je vlogo naftne močnice Elektre King.

Ko iracionalno postane racionalno

Glede na to, da je Bond superheroj, morajo take biti tudi njegove reševalno-vohunske akcije, ki jih agent 007 včasih uprizarja prav samovšečno. Velikokrat presegajo fizikalne zakone, perica in likarica pa sta njegovi stalni spremjevalki. Mi ju ne vidimo, a srajca je vedno čista

in zlikana, njegovo splošno znanje obsega znanje medicine, tehnike, naravnih zakonov ... Pa vendar se lahko vprašamo, ali je v zgodbah kaj resnice. Glede na to, da je bil Fleming tudi sam agent, je odgovor DA. V zgodbah je večkrat uporabil stvarne podatke. Na primer: v knjigi Pozdrav iz Rusije opazimo priponbo, v kateri nas avtor obvešča, da je organizacija SMERŠ (Smert spionam) resnična in je še danes tajen oddelek sovjetske oblasti. Tudi njihov štab res stoji na naslovu, ki je podan v knjigi.

Sicer pa so Fleminga za dogodivščine njegovega junaka navdihnile življenske izkušnje in dogodki, ki jim je bil priča v svojem poklicu. Torej, osrednja nit knjig le ni popolnoma za lase privlečena.

Agent na prodaj

Znamka James Bond se trži po sistemu franšize. Do danes je bilo posnetih štiriindvajset filmov, ki so skupaj prinesli skoraj petnajst milijard dolarjev dobička, ki še raste na račun filma Spectre, ki je izšel pred kratkim. Najuspešnejši, Skyfall, je prinesel več kot milijardo.

Bondovi Filmi so kaj hitro postali oglas za trženje največjih svetovnih podjetij. Kmalu so jih poimenovani kar »dvourna reklama« za piva Heineken, ure Omega, kozmetiko L'Oréal, vodke Smirnoff, izdelke Sony ... Producenci filma Jutri nikoli ne umre so se pohvalili, da so proračun pokrili le z oglaševanjem. Umri kdaj drugič je od dvajsetih sponzorjev dobil 70 milijonov dolarjev. Heineken se je v filmu Skyfall oglaševal za kar 45 milijonov dolarjev. Mehika je ustvarjalcem filma Spectre za promocijo države plačala 20 milijonov dolarjev

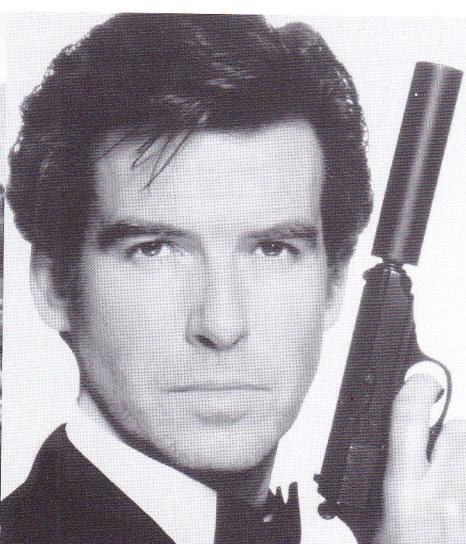
iz državne blagajne, zaradi česar so morali ustvarjalci filma spremeniti scenarij. Torej, če med gledanjem filma vidite ali slišite ime kakšnega podjetja, to zagotovo ni naključje.

Na filmska platna tudi v prihodnosti?

In ker so filmi o agentu 007 preprosto preveč dobičkonosni, da bi Bond sa do končal v bližnji prihodnosti, bo na filmskih platnih slavnih agent še dolgo reševal sebe, Njeno veličanstvo, svojo domovino in cel svet. V vlogi 007 se ne bo več vrnil Daniel Craig. Ta je izjavil, da si raje prebere žile, kot da še enkrat igra Bonda, četudi ga k snemanju še enega filma veže pogodba. Britanska produkcija hiša Eon, ki bedi nad celotno franšizo, bi se lahko odločila za nov začetek, saj morajo poiskati tudi novega režiserja. Tudi studiu Sony je potekla pogodba z izidom filma Spectre. Eon se že spogleduje s produksijsko hišo Warner Bros, a uradnih izjav glede sodelovanja še ni.

Zanimiva dejstva:

- James Bond je od svojega prvega filma z naslovom Dr. No spal s 55 ženskami in ubil 369 ljudi. Najbolj smrtonosen je bil Pierce Brosnan, ki je v filmu Zlato oko ubil kar 47 ljudi.
- V povprečju pije Bond alkohol vsakih 10 minut in 53 sekund.
- Daniel Craig je edini 007, ki je v filmu spil več vodk z martinijem kot pa dal ali prejel poljubov.
- Od tarče do smrti je bil prvi film, po katerem so ustvarili videoigrino.
- V začetni špici filma Skyfall sta Daniel Craig in njegov kaskader uničila 85 smokingov.

Kako smo (ne)pomembni

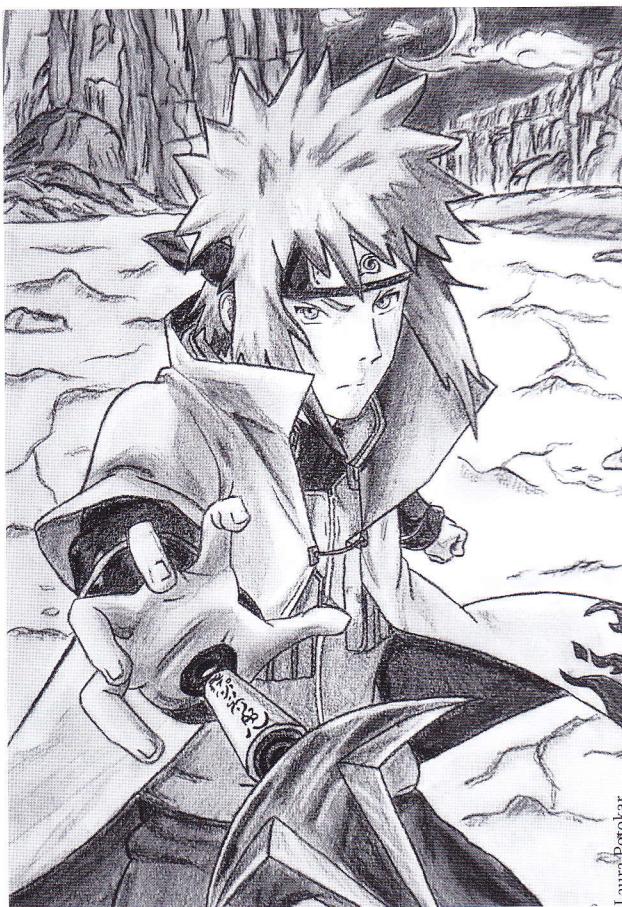
Začetek novega leta (pa naj bo še tako aprilski) je čas, ko razmišljamo o prihodnosti, delamo načrte in si postavljamo cilje, ki naj bi jih v tem letu dosegli. Prav tako je začetek leta čas, ko se oziramo nazaj in se sprašujemo, kakšna prihodnost nas pravzaprav čaka. Velikokrat slišimo besede, da smo mladi prihodnost, mi pa se sprašujemo, kako naj ustvarjamo novo prihodnost, če nismo prepričani o svoji lastni. Kako naj vsi nebogljeni vplivamo na svet, ko pa šele odkrivamo, kdo smo?

Pogled v preteklost nam razkriva morje beguncev, ki se vali skozi naše dežele, morje ljudi, ki nimajo več domov in ki s svojim prihodom »ogrožajo« naš način življenja. Razkrije nam vojne, ki potekajo po svetu, morda celo začetek tretje svetovne, teroristične. V Sloveniji pa se ukvarjamo s poglabljjanjem neenakosti med ljudmi in postavljanjem ograj, v katere se lovijo le srne (za katere pa dvomim, da bi resno škodovale državi, če bi še naprej nezakonito prečkale njene meje). Po drugi strani pa nam pogled naprej razkriva velike okoljske spremembe. Segrevanje ozračja do te mere, da bi vplivalo na naš ekosistem, ni več le ena od morebitnih groženj prihodnosti, ampak vse prehitro postaja sedanjost. Lani so voditelji sveta segrevanje ozračja sicer omejili na (sprejemljivi) dve stopinji Celzija, a to so zaenkrat le besede na papirju. Prihodnost se nam zdi negotova in strašljiva, morda zato ker se začenjamamo zavedati sveta okoli sebe in ker ugotavljamo, da bodo težave, kakršne koli že pridejo, почivale na naših ramenih.

In spet so tu besede – mladi smo prihodnost. Kakšna prihodnost, saj nismo mi krivi, da bo prišla, kakršna koli že bo. Mi smo zaenkrat še tu, na varnem v gimnaziji, z možnostjo, da kadar koli pritisnemo na gumb, ugasnemo sliko na ekranu in pozabimo na odgovornost do sveta. In vse preradi se zatekamo k temu »zdravilu« za težave, ki zaenkrat še niso čisto naše. Kujamo se v varnem objemu mladoletnosti in se zatekamo k mišljenju, da smo sami premajhni in preveč nepomembni, da bi spremenili svet.

Res smo vse to, a prav taka vprašanja so si postavljale vse generacije pred nami, in prav vsaka je na svetu pustila svoj pečat. Pa naj je bil to trud za »pravi« ali »napačen« cilj ali le nemo opazovanje, kako se svet spreminja. Smo kot kobilice v svetu velikanov. Ena sama kobilica,

tudi dve ali celo deset, jih je premajhnih, da bi komu povzročale težave. A vendar so kobilice opisane kot ena desetih nadlog, ki so opustošile Egipt. Res smo za svet še nepomembni, a kot pravijo, na mladih svet stoji, in to je lahko res. Kar koli bo prihodnost prinesla, mar ni vseeno na nas, da poskusimo nanjo vplivati? Začenši z učenjem o svetu, v katerem živimo, in ko dobimo priložnost, s tem, da (modro) izkoristimo volilno pravico. Mar ni na nas, da svojo prihodnost vzamemo v svoje roke? In to ni tako nemogoče, kot se sliši. Navsezadnje sami določamo, kako (ne)pomembno vlogo bomo igrali v tej tragikomediji sveta. Tudi mladi smo lahko nadloga, če se nas združi dovolj. Vse, kar potrebujemo, sta cilj in pa seveda vztrajnost. (um)

Laura Potokar

Denar je dober sluga, a slab vladar.

Ko smo pred nekaj leti preštevali ljudi, ki so na svojih plečih nosili toliko premoženja kot polovica svetovnega prebivalstva (tj. 3,5 milijarde ljudi), smo jih našteli natančno 388, zdaj jih zadostuje že 62, od tega jih je 53 moških in 9 žensk. To številko je pred kratkim objavila britanska nevladna organizacija za boj proti revščini Oxfam, ki na začetku vsakega leta objavi lestvico o razlikah med bogatimi in revnimi. Drugi podatek iz Oxfamovih izračunov je tudi ta: 1 odstotek svetovnega prebivalstva ima toliko premoženja kot preostalih 99 odstotkov. To razmerje opozarja na vse večjo neenakost, ki vlada v današnjem svetu, za njim pa se skriva tudi dejstvo, da revščina bolj prizadene ženske kot moške.

Stopnica med bogatimi in revnimi je v zadnjih dvanajstih mesecih postala vse višja. Število tistih, ki nimajo v rokah več kot kosa kruha (meja revščine je po Oxfamovih kriterijih postavljena na 1,75 evra na dan), se je med letoma 1999 in 2010 sicer zmanjšalo skoraj za polovico, kar je dobra novica, vendar se je v tem času 10 odstotkom najbogatejših denarnica zdebelila kar za 46 odstotkov. Zanimivo je tudi to, da je premoženje superbogatih od leta 2000 do 2009 postopoma upadal, v letih svetovne gospodarske in finančne krize pa je poletole v nebo.

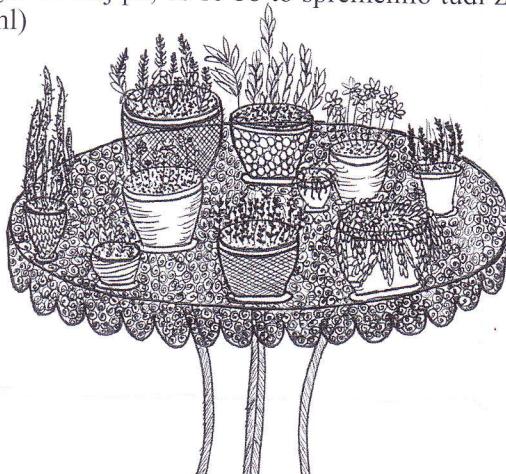
Logično? Vsekakor: če balon stisneš na enem koncu, le se na drugem napihne – le zakaj bi bil zrak v balonu enakomerno porazdeljen?! Premoženje peščice superbogatih se je od leta 2009 povečalo za 44 odstotkov in naj bi bilo danes vredno 1,61 bilijona evrov. Da si bomo lažje predstavljal, o kakšni številki govorimo: 1 bilijon evrov = milijon milijonov evrov = tisoč milijard evrov = 10^{12} evrov = 1,000,000,000,000 evrov. WTF!!! V približno 60 davčnih oazah pa naj bi imele korporacije in posamezniki skupno spravljениh kar 25 bilijonov evrov. Države zaradi tega poberejo dobrih 500 milijard evrov manj davkov, primanjkljaji v državnih blagajnah zaradi tega pa se kažejo kot vrsta varčevalnih ukrepov v vsakdanjem življenju in padec življenjskega standarda za rajo.

Pa da ne bo kdo mislil, da smo v Sloveniji med največjimi reveži na svetu! Prej nasprotno: Slovenci po

Oxfamovih podatkih večinoma spadamo v zgornjo polovico prebivalcev. Uvrstitev na lestvico najbogatejših 10 odstotkov Zemljanov nam omogoči že premoženje (premično in nepremično) v višini vsaj 63.151 evrov, s premoženjem v višini 697.599 evrov pa se bomo zapisali že v 1 odstotek najbogatejših. Si lahko predstavljate, kako velik nič imajo nekateri??? A ker so cene življenjskih stroškov v Sloveniji višje od Oxfamovega povprečja, pri nas kljub vsemu živi pod pragom revščine kar 290.000 ljudi. Razkorak med bogatimi in revnimi pa se povečuje tudi pri nas.

Zanimivo se je tudi vprašati, koliko milijarderjev je do bogastva prišlo z garanjem in koliko z dedovanjem – v posmeh ideji, da naj bi se vsak človek rodil z enakimi možnostmi, raziskave kažejo: če se rodиш v socialno šibki družini, imaš 95 odstotkov manjše možnosti za uspeh kot otroci iz bogatih družin, in nasprotno – le pet odstotkov superbogatih zapade v revščino, praviloma se bogastvo povečuje. Kar 34 % najbogatejših je svoje premoženje podedovalo in povečalo z investiranjem – se pravi, da niso delali nič drugega kot ob pomoči armade svetovalcev prelagali denar po računih z ene finančne inštitucije na drugo. Eden izmed problemov današnjega sveta je tudi ta, da morajo nekateri za minimalno plačo, ki ne pokrije niti osnovnih življenjskih stroškov, delati od zore do mraka, drugim pa nafta kar lije iz denarnice.

Lahko bi rekli, koga pa zanima, koliko zaslužijo milijarderji, saj smo zadovoljni s tem, da imamo dostop do solidne izobrazbe, vsak dan poln krožnik, topla oblačila, še kar v redu zdravstveno oskrbo in streho nad glavo. Kaj pa, če se bo to spremenilo tudi za nas? (lk, ml)

Drame princes

Kristjan Sedej

V analizah znanih pravljic, kot so Trnuljčica, Sneguljčica, Pepelka, se pojavlja vprašanje o vlogi žensk, saj so vse te mitologizirane ženske izjemno pasivne ter odvisne od aktivnega moškega. Ravno vprašanje o pasivnosti žensk v množični kulturi, ki je v patriarhalnem kapitalističnem svetu prisotna še danes, je spodbudilo Nobelovo nagrajenko Elfriede Jelinek, da je napisala igro Drame princes.

Pod vodstvom poljskega tandemra, režiserja Michała Borczucha in dramaturga Tomasz Špiewaka, je ta drama na ogled v Slovenskem mladinskem gledališču. Drama je zasnovana kot cikel petih monoloških miniatur, v katerih nastopajo različne mitologizirane ženske junakinje iz pravljic, medijev ter umetnosti, ki so bile podrejene moškim in patriarhalni družbi. V prvi miniaturi spremljamo Sneguljčico (upodablja jo mlada igralka Anja Novak), ki se sooča z vprašanjem o smrti. Sneguljčica naj

bi bila pred srečanjem s princem, ki jo je poljubil ter rešil, tako rekoč mrtva, a vendar Jelinek ponudi vprašanje o njeni smrti, ki nastopi po tem »preporodu«. Jelinek prikaže paradoks, ki nastane pri tem, ko Sneguljčica iz dejanske smrti preide v novo življenje, kjer je podrejena moškemu, ki jo omejuje ter ji jemlje avtonomijo in zmožnost bitja, eksistence. Ironično spoznamo, da je bila Sneguljčica med spanjem, preden jo je princ rešil, živa, saj je eksistirala kot avtonomni osebek v svetu, sedaj pa, ko je

podrejena moškemu, pa je izgubila eksistenco in postala le objekt. Tako torej spoznamo, da je smrt za žensko vselej prisotna, ne glede na to, ali je podrejena moškemu in patriarchalni družbi ali pa je samostojna.

V drugi miniaturi spremljamo Trnuljčico, ki jo igra Daša Doberšek. Trnuljčica živi na prvi pogled idealno življenje s svojim partnerjem. Skupaj kosita, imata stanovanje ter papagaja. A vendar spoznamo, da je to le krinka za neenakovredno razmerje med moškim in žensko, kjer je ta popolnoma podrejena svojemu partnerju, ki ji osmišla življenje, je center njene pozornosti, ji prinaša finance, da lahko dostenjno živi. Spoznamo, da je taka kot papagaj, zaprt v kletki, nezmožna rešitev iz kletke, ki jo predstavlja njen odnos z možem.

V tretji miniaturi spremljamo Rosamundo, glavno junakinjo istoimenske drame nemške pisateljice Helmine von Chézy. Rosamunda, ki jo igra Maruša Oblak, je postavljena v aktualizirano situacijo: njen partner

Elfriede Jelinek

ELFRIDES JELINIK

PONOVITVJE
S. IN S. 18. / 15. - 16. IN 17. 12. OB 20.00
P. IN S. 19. OB 19.00 / 15. - 16. IN 17. 12. OB 20.00
REŽIJA: MICHAEL BORCZUCH
PRIMIRAI: TOREK, 1. 12., OB 19.00

MLADINSKO

15+
18+
ZEZDENI
ZEZDENI

PRODUKCIJA: ČEDRIC SPALNIČEK, LARSEN MUNICIPALNO MESTO, GOŠTINA, GRADSKA KULTURNI DOMEIN

REPUBLIKA SLOVENIJA, MINISTERSTVO ZA KULTURU

Ministerstvo za kulturo

Ministrstvo za kulturo

triglav

Fluvio pristane v bolnišnici, potem ko Rosamundo reši iz potaplajočega se avta, ko je poskusila izvesti samomor zaradi njegovega izkorisčevalnega odnosa. Ta miniatura prikaže razvoj avtonomije ženske v družbi ter kako se lahko ženska upre moškemu, ki naj bi bil nadrejen, ter ga spusti na zanj neznan položaj v družbi.

Četrta miniatura je vrhunec predstave. To je monolog Jackie Kennedy, vdove Johna F. Kennedyja, ki jo fantastično igra Damjana Černe. Monolog je najlažje opisati kot monolitski, saj v dolžino preseže petnajst minut. Ponudi toliko emocij, kot jih večina predstav ne uspe pričarati v celoti. Monolog prikaže stisko ženske, ki jo omejuje vpliv moža, vpliv medijev, prikaže vlogo zunanjosti pri ženskah ter kako to velja za tisto najpomembnejše pri ženskah, karakter je seveda sekundarnega pomena.

Zadnja miniatura je najdaljša in prikazuje Sylvia Plath in manj znano avstrijsko pisateljico Ingeborg Bachmann, ki nastopata v kuhinji v neki paralelni realnosti, omejeni z nevidenimi, nevidnimi stenami, ki simbolično prikazujejo omejitve, s katerimi se danes sooča moderna ženska, ki se želi osamosvojiti; tako kot je to želeta storiti Sylvia, ena izmed vidnejših feminističnih ikon 20. stoletja. Ingeborg ima pri tem ključno vlogo, saj osmišlja celoten koncept nevidnih sten ter uporabe velike leče, ki izkrivila pogled na sceno, kot rekvizita. Te dejavnike lahko povežemo z njenim romanom Malina, kjer opisuje življenje na svetu, kjer vladajo moški, kar je podobno življenju v sobi, ki jo omejujejo nevidne stene.

Dram princes se ne da opisati kot drame, ki ima bogato zgodbo, saj je

zgodba dejansko zelo skopa, bistvo drame je, kakor pri večini del Jelinek, v sporočilu. Čeprav so ustvarjalci podarili, da so poskusili dramo prikazati ne kot feministično delo, ampak kot delo, ki predstavi občeloveško sporočilo o univerzalnosti smrti, menim, da je to delo nemogoče gledati, ne da bi se osredotočili na feministično sporočilo. Jelinek je znana kot marksistična feministka, ki v delih svoje ideologijo večkrat postavlja v ospredje, in tu je enako.

Dramaturgija je izjemno fascinantna ter fantastično realizirana. Drame princes so tipično postbrechtovsko delo, ki uporablja mnoge nekonvencionalne medije sporočanja, ki jih redkokdaj srečamo v gledališču, na primer vnaprej posneti dialogi, ki ponazarjajo notranji monolog osebe, vnaprej posneti videoprizori, glasbeni vložki ter drugi elementi, ki nas, gledalce, alienirajo od dogajanja, nam preprečujejo, da bi se poistovetili z dogajanjem, ter nas stimulirajo v kritično opazovanje. S kritičnim opazovanje pa opazujemo naše vsakdanje življenje, različne karakterje žensk, ki imajo skupno to, da so v kapitalistični, patriarhalni družbi zaradi zgodovinskega razvoja in pojmovanja ženske nepravično podrejene moškemu. Igra je fantastična v večini primerov, predvsem pri mladi igralki Anji Novak in izkušeni Damjani Černe, rahlo razočaranje pa je Daša Doberšek v vlogi Sylvie Plath, saj zaradi naglasa, ki ga uporablja ob recitiranju originalov Sylviejinih pesmi, deluje rahlo prisiljeno in oddaja učinek nepristnosti. Omeniti velja še edinega moškega igralca, Borisa Kosa, ki sicer nima veliko dialoga, vendar vse svoje prizore odlično odigra ter pripomore k zgodbi, saj s svojimi liki razširi dimenzije zgodbe in dimenzije likov žensk, ki v interakciji z moškimi liki pokažejo skrite razsežnosti podzavesti, kadar ženske delujejo avtonomne. O drami je težko govoriti, saj ni toliko predstava ali dramska uprizoritev, kolikor je izkušnja, ki, če vanjo zaidemo brez predsodkov in s predznanjem, popolnoma navduši. Je pa vsekakor izjemno priporočljivo prej prebrati kaj več o drami ali avtorici, saj sicer drama nima smisla.

ocena:

Golob je sedel na veji in razmišljal o eksistenci

Kristjan Sedej

O filmu kot sredstvu za interakcijo med subjektom in objektom

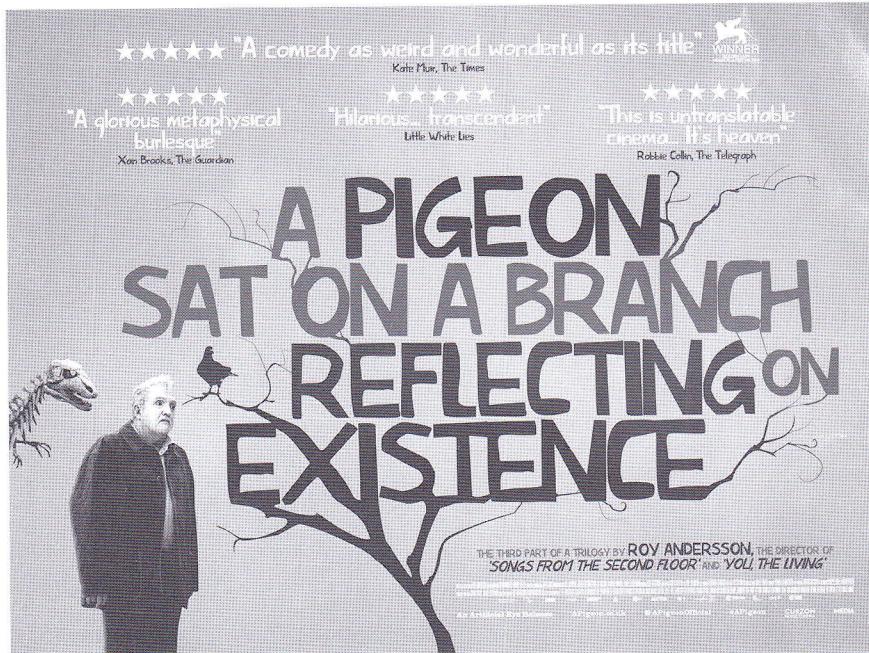
Leta 1565 je holandski slikar Pieter Bruegel st. naslikal eno svojih najbolj znanih slik, Lovci v snegu. Na sliki vidimo tri lovece, ki se zimskega dne vračajo z lova s svojimi psi v domači kraj. Preliminarno opazovalec usmeri pogled na človeške figure, saj so mu najbolj poznana in najbližja reprezentacija ter v njih zazna večji, globlji pomen, redki se osredotočijo na druga bitja na sliki. Predvsem na ptice, ki letijo in opazujejo lovce. Ptice nimajo globljega pomena, a način opazovanja je dokaz naše zagledanosti v same sebe, ozkoglednost človeštva v celoti. O tem je premišljeval tudi švedski režiser

Roy Andersson, ko je pisal scenarij za tretji film v svoji trilogiji ter najboljši film po izboru žirije na beneškem filmskem festivalu leta 2014, Golob je sedel na veji in razmišljal o eksistenci.

Andersson širši množici ni poznal režiser, predvsem zato, ker je večino svoje kariere snemal reklame, ki so požele uspeh izključno na rodnem Švedskem, vendar je temu 72-letnemu režiserju sloves naraščal s kratkimi filmi ter kasneje celovečernimi predvsem po zaslugu edinstvenega sloga snemanja filmov. Anderssonov film je zlahka ločiti od drugih filmov predvsem po statični kame-

ri, ki dopušča popoln pregled nad dogajanjem, po mehkih barvah večinoma sivega in rjavega kolorita, starejših moških, ki odigrajo glavne vloge, ter nepovezani zgodbi, čemur se bomo kasneje bolj posvetili. Leta 2000 je posnel film Pesmi iz drugega nadstropja, prvi del trilogije o človeštvu, leta 2007 drugi del Ti, živeči, trilogijo je končal z Golobom leta 2014. Čeprav trilogija, filmi niso povezani. Nimajo dobesedno nič skupnega, razen režiserja. Enaki pa so si v sporočilu.

Golob je sedel na veji in razmišljal o eksistenci je brez dvoma vrhunc trilogije ter najboljše delo, ki ga je posnel Andersson, saj popolnoma uresniči koncept, ki ga je režiser predstavil in začrtal že na začetku trilogije. O zgodbi nima smisla govoriti, saj je film skorajda nima. A Golob je vseeno eden najlepših prikazov, kako lahko film preseže konvencionalno definicijo filma in postane umetniška instalacija, obenem pa omogoča eno najbolj fascinantnih in zanimivih interakcij med umetnino kot objektom, ki simbolizira subjekt, umetnika, ter subjektom, to je gledalcem. Goloba je najlažje razložiti kot niz kratkih, nepovezanih vinjet. Sama zgodba ni bistvo filma, bistvo je to, kar vidimo. Dolgi prizori in statična kamera ustvarijo efekt, kot da gledamo sliko v galeriji, saj lahko opazujemo celotno dogajanje. Tehnološki razvoj je Anderssonu omo-

gočil, da lahko z boljšo kakovostjo posname veliko bolj ostro sliko kakor leta 2000. S tem optimizira učinek filma, ki subjekt stimulira k dejanju, to je k opazovanju, gledanju detajlov, s čimer gledalec preide od preprostega gledalca v natančnega opazovalca intimnega življenja na meji voyeurizma.

To je najbolj očitno pri sceni, ki prikazuje tečaj salse, kjer učiteljica salse svojega učenca skrajno erotično otpava. Kljub temu da ostali v sobi še vedno plešejo, nas Andersson prisili v voyeurizem, tako da smo bolj fokusirani na najbolj šokanten, nazoren prizor. S tem nam da vedeti, da smo kot človeštvo res postali nepozorni na detajle ter da nas privlačita le seks in nasilje. To se v filmu večkrat ponovi preko scen smrti, otipavanja, pretegov ... Tako dobi naslov filma, ki je za mnoge, ki se ne poglobijo v film, izredno nesmiseln, popoln smisel, saj nas želi film motivirati, da smo bolj pozorni na okolico, da smo kot golob, ki sedi na veji in opazuje, da zaznamo ves absurd sveta ter se zanimali nad svojo eksistenco.

Zamisliti se moramo, zakaj nas pričori smrti, vojn in nasilja nad nedolž-

nimi na televiziji tako zelo privlačijo in kako smo prišli v tako stanje sveta. Andersson kot razlagoz za to ponudi idejo, da je za to kriva preteklost človeštva, sedanjosti pa ne moremo spremeniti, saj ne moremo spremeniti preteklosti. To je očitno iz ene najbolj enigmatičnih scen v filmu, in sicer iz scene, kjer švedski oficirji pošljajo črnske delavce v napravo, ki jo zaprejo ter zažgejo, s čimer ustvarijo paro in poženejo stroje v tovarni, medtem pa bela buržoazija spremlja to z distance. Ta subverzivna metafora je lahko zlahka napak interpretirana, vendar je dejansko metafora za nastanek kapitalistične družbe, ki je zrastla na plečih delavcev, modernih sužnjev. Razvrat naše družbe torej obstaja že od nastanka današnjega sistema. Moralno nečist sistem ne dopušča moralne čistoče pripadnikov družbe ne glede na časovno obdobje. Ti pripadniki naposled živijo alienirano življenje, odtujeno od čiste narave, ki je od njih odrezana, skrita za stekлом v muzeju, živijo v popolnem nesmislu, nedojemanju smisla lastne eksistence, pasivno, dokler ne napoči smrt, bolj absurdna kot življenje samo.

Film je brez dvoma umetnina, ki je presegla konvencionalno definicijo filma, saj je Andersson ustvaril izjemen poliptih zgodb, ki same po sebi nimajo smisla, skupaj pa ponudijo brezčasno sporočilo o absurdnu in razvratu kapitalistične družbe. Film nikakor ni lahko razumljiv. Potrebno ga je gledati večkrat, da odkriješ njegov smisel, za natančno razumevanje nekaterih scen pa je dobro poznati Anderssonove intervjue. A vseeno je film resnično izjemna izkušnja, saj zaradi svoje nadrealističnosti ustvari učinek multiplih realnosti in transcedence, ker je zelo globoko premisljen. Kot tak je zanimiv predvsem zaradi redkosti v konvencionalni kinematografiji. Film je odprt za različne interpretacije, zato ga je priporočljivo gledati večkrat in biti pozoren na detajle v filmu ter naposled tudi v življenju. Morda koga spodbudi, da postane kritični gledalec, kot golob na veji. Morda pa film koga nasmeje, tako kot je nasmejal otroke, ki so z mano gledali film v kinodvorani, ne zavedajoč se, da ima film globoko, temno sporočilo.

Lédnica

PRAZNINA

Pogrešam te!
Pogrešam tvoje oči, vsak tvoj dotik.
Blede se mi, ko razmišljam o tebi,
še vedno čutim twojo bližino ob sebi
in znan mi je čisto vsak tvoj premik.
Le kako sva lahko vsak dan ležala
in najina toplota naju je grela,
tudi po več ur sva tako lebdela
in pred skrbmi zunanjega sveta bežala.
Zdaj se vprašam: "Kje si? Potrebujem te!"
Lahko kričim tvoje ime, pa te ne zagledam,
sedim pred oknom. Čakam te in mrtvo gledam.
Kje si? Potrebujem te.
Hujša od dneva je le noč, ki pride
vedno znova, vsak večer. In tebe ni!
Ni te, in tudi glasbe, ki v ozadju šumi,
se več ne sliši, ker počasi odide.

Pogrešam te.

(žm)

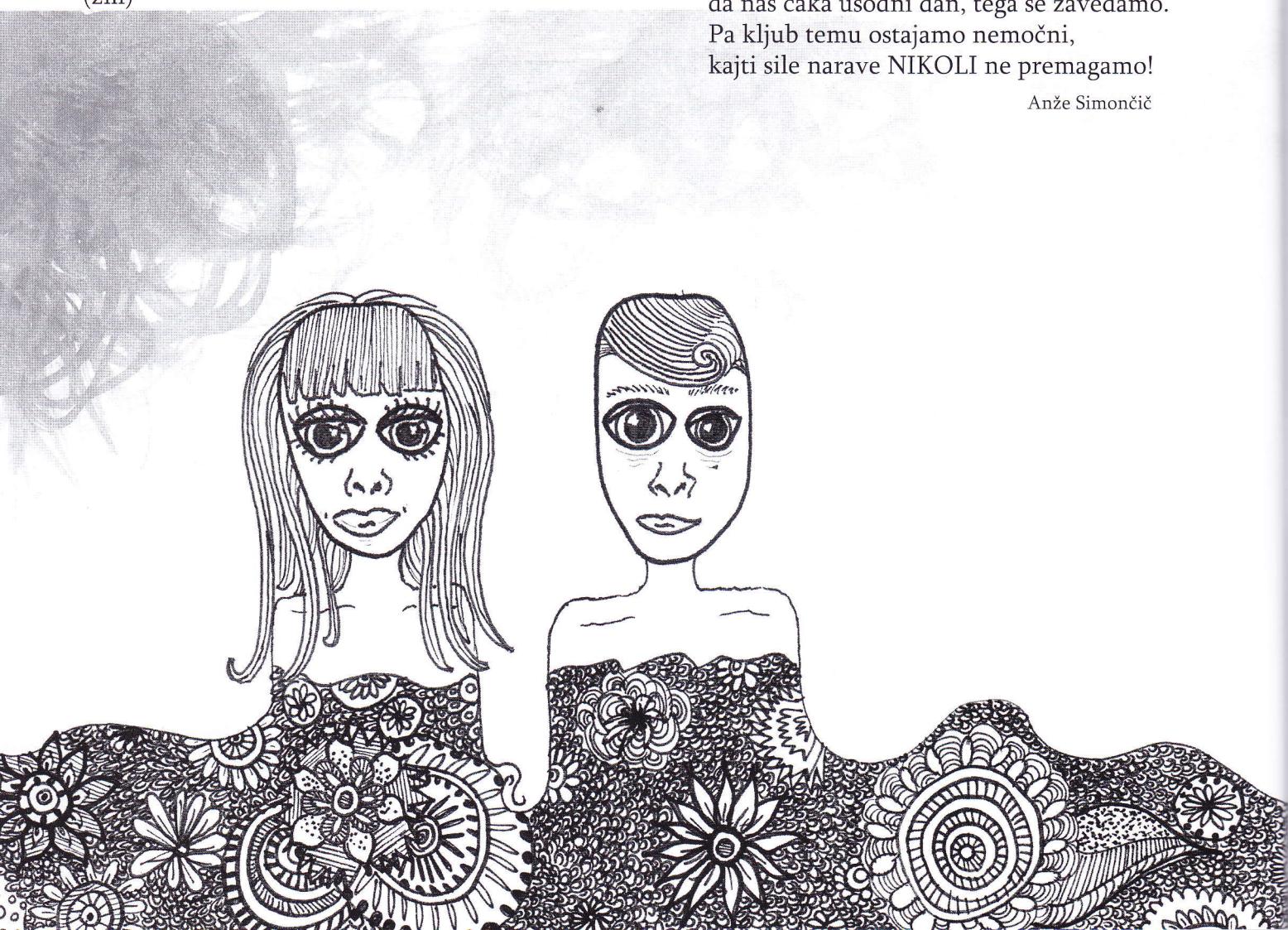
SILA NARAVE

Vonj po zažganem premogu
v nebo oblačno se dviga,
edini žarki, ki sežejo zemljo,
se z dežjem premešajo
in strop pokrajine olepšajo.

Okolica nerazpoznavna,
le še divje barve in svetloba
skupaj kot eno.
Ostane samo surova narava,
nevihta divja brez kakrsne koli milosti
pred sabo odnaša vse.
Da se ustavi, se je ne da prositi.

Le še nekaj trenutkov stran od popolne
katastrofe,
da nas čaka usodni dan, tega se zavedamo.
Pa kljub temu ostajamo nemočni,
kajti sile narave NIKOLI ne premagamo!

Anže Simončič

stranjano

SNEG

Ob belem snegu
se nebo še bolj izrazi,
v vsej svoji modrini
se pred mano preobrazi.
Ni oblaka, niti enega,
ki zakril bi mi pogled.
Zato vidim daleč
in že si vzamem zalet
ter poletim nad snežno
planjavo belo nežno,
ki v meni zбудi občutke bežno,
da na svetu še je upanja,
še so človeška bitja,
ki ne bojijo se odkritja.
Raje srcu sledim,
kot da se z neumnostmi slepim.
Ne poslušam tega sveta,
v katerem vsi prehitro živimo.
Bolje bi bilo,
da na krilih domišljije poletimo.

Anže Simončič

Zatišje

lebdim,

med robom neba
in gladino sveta,

ujeta v brezveterju
očesa zveri
(um)

konci

rdeča tišina
ko režem nebo
z rjastim nožem
(um)

Ko celo za *Prešerna* ne veš več, če je primeren za šolsko revijo!

Daša Škof

France Prešeren je kot naš največji pesnik spesnil mnogo krasnih pesmi, ki jih nismo pozabili vse do danes. Je pa pod vplivom alkohola v gostilni pogosto spesnil tudi kakšen neobičajen verz, za katerega je kar težko verjeti, da ga je napisala njegova roka. Med bolj zanimive verjetno lahko štejemo verze, ki jih je posvetil svojemu nekdanjemu profesorju Eliji Rebiču, čigar priimek je v Prešernovi domišljiji našel zanimive asociacije:

*V Ljubljjan je en moš,
k' men', da je tič,
pa ni tič;
le od tiča - repič.*

Sodeč po tej pesmi lahko sklepamo, da Rebič ni bil ravno eden Prešernovih najljubših profesorjev. Pogosto se je spotaknil tudi ob nune, ki jih je omenil v marsikateri svoji pesmi. Za primer lahko vzamemo pesmico, ki jo je ob pozni večerni uri na skrivaj napisal na vrata uršulinskega samostana:

*Do zdej ste b'še še d'vece,
do zdej še niste dale,
do zdej ste jo imele
zato le, da ste scale.*

Po mnenju mnogih pa naj bi imel prste vmes tudi pri sramotilni pesmi Zakaj farji trebuhe rede:

*Kako da se birtom trebuhi redé?
Ker žrējo, pijajo do belega dne.
Kako da se ferboltarjem trebuhi redé?
Kri kmetov pijajo, pijavke hude.
Kako da se farjem trebuhi redé?
Za maše jim nosijo neumne žene.
Kako da se nunam trebuhi redé?
Zato, ker se farjam porivat pusté.*

Avtorstvo te pesmi je Prešeren vztrajno zanikal, o čemer je med drugimi pričala tudi njegova hči Ernestina: »Tisti večer je prišel Prešeren sila razburjen k moji materi. Precítal ji je 'pesem' ter jo vprašal, če misli, da jo je on zložil. In mati mu je odgovorila, da bi njemu sploh ne bilo mogoče narediti kaj tako surovega in bedastega. Vidno razveseljen, da ga je prav sodila, ji reče, če bi to povedala tudi, ko bi jo kdo vprašal, in če 'to trdi s polnim prepričanjem'. Ana Jelovškova mu je tudi to potrdila in ga skušala pomiriti. A je o tej 'pesmi' ni več nikoli nihče ničesar vprašal.«

Kot »zanimivo« lahko označimo tudi kratko pesem, ki jo je napisal Nepomukovi hčerki Ciliki, ko se je poročila z nekim Italijanom in se preselila v Torino:

*Ne maram za naše,
so slabe krvi,
mam rajš Italjane,
k' jim boljši stoji;
šla bom na Laško,
v mesto Turin,
prinesla bom »mačko«
nazaj brez kocin.*

Prešeren, ki je znan po mnogih neuslišanih ljubeznih do marsikatere deklice, se je kar nekaj časa zanimal za neko dekle, ki jo je nekoč na plesu videl plesati z oficirjem, ki se je pisal Vest (izg. fest). V njem se je prebudilo ljubosumje in že takoj naslednji dan je deklici poslal kratko, a zgovorno pesem:

*Če tudi je fest,
pa le Ti ni zvest.
Če je tudi kavalir,
pa je največji kurbir.*

Po vsem tem lahko zaključimo, da noben človek ni popoln drugače kot na videz in da prav vsak skriva kakšen »spodrlsjaj«, ki bi ga raje pustil za sabo, da ga ne bi nikoli več nihče videl.

JESTI Z ALI UPORABLJATI ?

Rimljani so v svojem primeru, da so imeli poln trebuh, kosila pa še ni bilo konec, zagato preprosto rešili tako, da so se izbruhali in jedli naprej. Vsakič znova nas presenečajo tudi afriška plemena, ki imajo vse prej kot (za nas) vsakdanje prehranjevalne navade. No, pa poglejmo, kako se obnašati za mizo na različnih koncih sveta.

Francija

Držanje rok pod mizo med obroki je v Franciji sprejeti kot nevljudno. Obroki so navadno sestavljeni drugače kot drugod po Evropi, solato jedo kot predjed, med glavno jedjo in sladico pa prigriznejo kakšen košček sira. V Franciji boste zelo nevljudni, če boste v restavraciji na koncu že leli, da vsak plača svoj delež, zato račun poravnajte v celoti ali še bolje za vašo denarnico – račun naj plača kdo drug!

Kitajska

Verjetno so vas starši že kdaj ošteli, ker ste za mizo rigali, razmetavali hrano okoli krožnika in na njem

celo pustili ostanke hrane. Na Kitajskem je vse našteto znak odličnega obroka in pohvala šefu.

Španija

Tudi Španci so z nekaterimi značilnimi jedmi, kot so krompirjeva tortilja, paella (tradicionalno iz Valencie), patatas bravas, empanadas, zvitki z različnimi nadevi, nepogrešljiva sangria in vino (še posebno

navalu požrešnosti v znamenito je rdeče iz La Rio- mosvojih prehranjevalnih na- kuhinja je za mnoge raj na če ti je pri srcu raznovrstna in ne pretežka hrana. Španci so ponosni na svojo prehrano in se pogosto pohvalijo, da imajo najboljšo in najbolj zdravo kulinariko na svetu. V Španiji zelo hitro odkrijete poseben urnik prehranjevanja, ki je zelo drugačen od večine držav. Zajtrku ne namenjajo posebne pozornosti, večkrat zajtrkujejo zunaj doma, recimo rogljič in pomarančni sok. Kosilo in slavna siesta sta običajno med 14. in 16. uro; v tem času je večina trgovin (seveda ne velikih, ki so prevzele evropski ritem) in drugih ustanov zaprta. Ljudje se po kosilu vrnejo v službo, ki jo končajo približno ob osmih. Večerja pa se zelo pozno: po navadi med deveto in pol enajsto, poleti pa veliko družin večerja tudi ob polnoči. Če je to zdravo ...

Japonska

Na Japanskem najpogosteje jedo rezance in juhe, gласно srkanje teh jedi pa razumejo kot znak okusno pripravljene hrane in pohvalo kuharju. Glasneje kot boste srkali, bolje bo! Pomembno je tudi, da pri prehranjevanju nikoli ne prekrižate palč (kot na sliki) ali jih zapičite v posodo za riž, saj naj bi to prinašalo nesrečo.

Indija

Indijci so bili v preteklosti vegetarijanci, mesa niso uživali. Njihova prehrana je kljub temu izredno pestra, saj poleg osnovne hrane, riža (čaval) na tisoč načinov, uživajo nekvašene tanke kruhke iz polnozrnate moke (čapati). Kruhki jim služijo kot pribor, ki ga vedno držijo v desni roki, saj leva roka velja za nečisto. Indijci so tudi vrhunski mojstri v pripravi zelenjave na nešteto načinov. Srce indijske kuhinje pa je nedvomno večja uporaba začimb, zelišč in arom. Domiselna uporaba izbranih aromatičnih začimb, s katerimi izvabljamo iz jedi skrite okuse, daje indijski kuhinji njeno izjemnost.

Neumnosti? Kjepa, nekateri so pač pred svojim časom!

Se vam ne da navijati špagetov na vilice? Ni problema, imamo vilice, ki se vrtijo brez vaše pomoči. In ko smo že pri hrani – naredili so celo vrteči se kornet, da vam je kar se da preprosto uživati v sladoledu.

Človek že od nekdaj izumlja, ustvarja, odkriva nove načine, kako za vraga bi še tako preproste stvari počel lažje, bolj ekonomično. Nekateri pravijo, da pridemo do takih idej zaradi lastne lenobe, in sicer z vprašanjem: »Kako bi neko stvar naredil, ne da bi slučajno uporabil dve mišični skupini hkrati?« Vendar pa ni vse tako črnogledo. Veliko izumov nam je namreč omogočilo napredovanje v tehnologiji, medicini in na mnogo drugih področij.

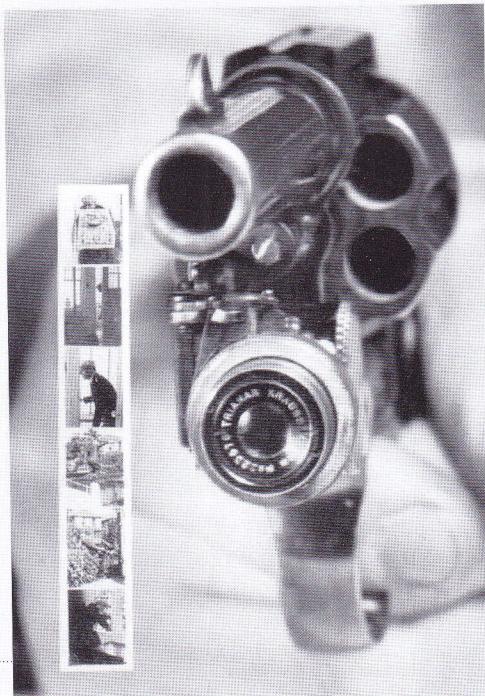
Ta članek ne predstavlja izumov, ki so popolnoma spremenili svet, ampak tiste, ki so bili nekako pozabljeni (ali pa jih še vedno kdo uporablja, čeprav upam, da ne) zaradi svoje neuporabnosti, nepraktičnosti in debilnosti, če hočete.

»Joj, zamujam k pouku, pa so same rdeče na semaforjih!« Vsakdo se je že kdaj znašel v takšnem položaju. Vendar ne skrbite več, ponujamo namreč prenosni prehod za pešce! Preprogica, ki jo zlahka razvijemo, kjer koli na cesti in uporabimo kot prehod, ne da bi čakali 128 sekund na zeleno.

Ta družina obožuje vožnjo na lep sončen dan, vendar imajo na voljo le eno kolo. Mati pa se pritožuje da nima časa, saj mora spet šivati strgane kavbojke. Nori izumitelj je očitno temu naredil konec in ustvaril kolo za vso družino z možnostjo šivanja na poti. Delo, zabava in svež zrak!

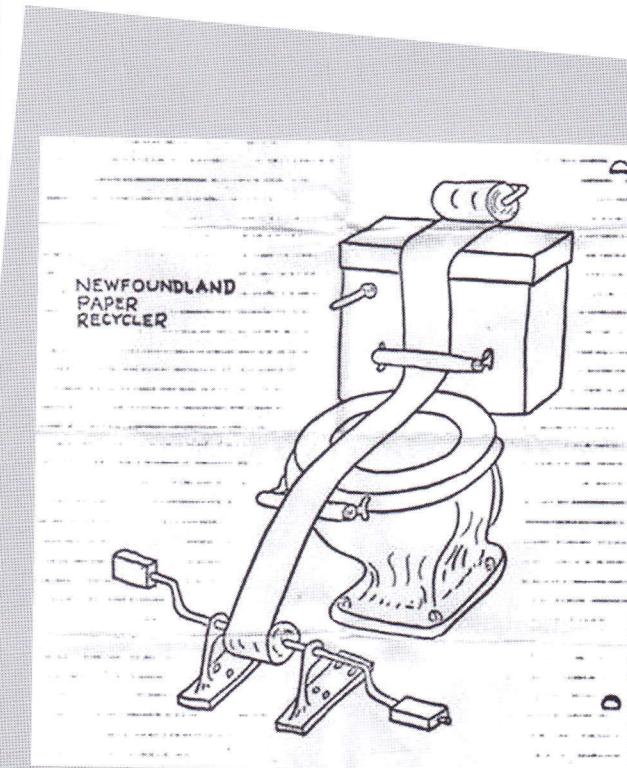
Morbidno! Pištola z vgrajeno kamero, ki posname sliko takoj, ko pritisnete na sprožilec. Na nek način zanimiva ideja, vendar se morate zavedati, da sami sebi ustvarjate dokaze, ki bodo na sodišču uporabljeni proti vam.

Pes je očitno res človekov najboljši prijatelj. V eni roki imate dežnik zase, v drugi pa za vašega psa. Če ste odvisnik od socialnih omrežij (beri povprečen najstnik), vam ta izum ne bo prišel prav, saj vam bo odvzel prosto roko za brskanje po Instagramu. Ustvarjalci pripovedajo, da naj pes pod dežnikom nosi še Armanijski puloverček in zlato verižico z diamantki Swarovski. Kam gre ta svet, se sprašujem!

Si predstavljate ljudi, ki bi na bencinski črpalki točili gorivo v svoje nahrbtnike, s katerim bi poganjali kotalke? Že res, da bi se vsak spomnil take ideje po nekaj kozarčih rujnega – vendar to še ne pomeni, da moramo to idejo prenesti v življenje. Priznam pa, da izgleda nadvse zanimivo in bi z veseljem preizkusil tak način vožnje.

Moram sploh kaj dodati? Kot je napisano, je to očitno naprava za recikliranje papirja. Iz uporabljene rolice naredimo novo? Jo še enkrat uporabimo? Kako hitro moramo poganjati napravo? Kdo bi si jo upal uporabiti? Dlje ko gledam sliko, več vprašanj se mi poraja.

IZJAVE

Tian: A gledate kej od športa?

Jurman: Niti ne.

Tian: Kaj pa od filmov?

Jurman: U glavnem porniče.

Cotman: Kok mate fantov
v razredu?

Vsi: 16.

Cotman: A Tiana štejete med fante?

Mateja: Profesor, prehitri ste!

Cotman: To tud žena prav.

Ceklin: Imam v ožjem sorodstvu
nekoga, ki je zelo optimističen, ki ...

Luka (zmoti prefesorico): Vi!

Ceklin (nadaljuje, kot da ni slišala):
... ki ima 96 let.

(Luka se obnaša čudno.)

Marinič: A si ti kej piu dons?

Luka: Ne še. Mislm, NE!

Lebar Bajec: You have time before
sleep to read the book. Why wouldn't
you like to fall asleep with An
Ideal Husband?

Žan: A mam lahko v pondelk
predstavitev, k me pol ne bo več v
šoli?

Cotman: Ja, sej smo na morju, valda.

Vojsk: Blaž, pospravi flaško. Flaško pa dudico boš pol prot večeru.

Cotman: To je holomorfna funk-
cija. To daš sam prst v usta pa
kozlaš.

Vojsk: Joj, Kešeljevič! Al klepetaš
al si pa pr zdravniku.

Levstek: Vi rešujete naloge, kot da
greste v Šiško čez Dunaj!

Levstek: Pazite na pravilno izra-
ževanje.

Levstek: Pojejmo do konca tisto
jabolko, v katerega smo zagrizli
zadnjič. (Op.: mislila je nalogo.)

Marinič se pred kabinetom za
fiziko glasno pogovarja z učenko.
Pride Pavliha: Sm se zgrouz! Se te
do dol sliši!

Vojsk: V spisih rada dam teme iz
lekcij. Mogoče sanjski poklic. Al
pa piš, kaj sploh ne bi bil po pok-
licu. Maš mene pred tablo, pa piš.

